

KOMISJONI OTSUS (EL) 2021/1870,**22. oktoober 2021,****millega kehtestatakse kosmeetikatoodetele ja loomahooldustoodetele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid***(teatavaks tehtud numbri C(2021) 7500 all)***(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 8 lõiget 2,

olles pidanud nõu Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel võib ELi ökomärgise anda toodetele, mille keskkonnamõju toote kogu olelusringi vältel on väike.
- (2) Määruses (EÜ) nr 66/2010 on sätestatud, et ELi ökomärgise andmise konkreetset kriteeriumid kehtestatakse tooterühmade kaupa.
- (3) Komisjoni otsusega 2014/893/EL ⁽²⁾ on kehtestatud ELi ökomärgise andmise kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded tooterühma „mahapestavad kosmeetikatooted“ jaoks. Kõnealuste kriteeriumide ja nõuete kehtivusaega on komisjoni otsusega (EL) 2018/1590 ⁽³⁾ pikendatud kuni 31. detsembrini 2021.
- (4) Selleks, et paremini kajastada kõnealuse tooterühmaga seotud parimat tava turul ja võtta arvesse vahepeal toimunud innovatsiooni, on asjakohane kehtestada mahapestavate kosmeetikatoodete jaoks uued kriteeriumid.
- (5) ELi ökomärgise toimivuse kontrolli käsitlevas 30. juuni 2017. aasta aruandes ⁽⁴⁾, milles keskendutakse määruse (EÜ) nr 66/2010 rakendamise läbivaatamisele, jõuti järeldusele, et ELi ökomärgise jaoks on vaja luua strateegilisem lähenemisviis, mis vajaduse korral hõlmab ka tihedalt seotud tooterühmade ühtekoondamist.
- (6) Kooskõlas kõnealuste järeldustega on asjakohane muuta tooterühma „mahapestavad kosmeetikatooted“ käsitlevaid kriteeriume, sealhulgas laiendada seda rühma nii, et sellesse kuuluksid ka muud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1223/2009 ⁽⁵⁾ reguleeritud kosmeetikatooted, samuti loomahooldustooted. Selle tooterühma laiendamise kajastamiseks on ühtlasi asjakohane võtta selle rühma jaoks kasutusele uus nimetus „kosmeetikatooted ja loomahooldustooted“, mis hõlmab inimesel ja loomadel kasutamiseks ette nähtud kosmeetikatooteid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta (ELT L 27, 30.1.2010, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 9. juuli 2014. aasta otsus 2014/893/EL, millega kehtestatakse mahapestavatele kosmeetikatoodetele ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELT L 354, 11.12.2014, lk 47).

⁽³⁾ Komisjoni 19. oktoobri 2018. aasta otsus (EL) 2018/1590, millega muudetakse otsuseid 2012/481/EL, 2014/391/EL, 2014/763/EL ja 2014/893/EL seoses teatavatele toodetele ELi ökomärgise andmise ökoloogiliste kriteeriumide ning asjaomaste hindamis- ja kontrollinõuete kehtivusajaga (ELT L 264, 23.10.2018, lk 24).

⁽⁴⁾ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1221/2009 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS)) ning parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 66/2010 (ELi ökomärgise kohta) rakendamise läbivaatamise kohta (COM(2017) 355).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1223/2009 kosmeetikatoodete kohta (ELT L 342, 22.12.2009, lk 59).

- (7) 11. märtsil 2020 vastu võetud uues ringmajanduse tegevuskavas „Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“⁽⁹⁾ on sätestatud, et ELi ökomärgise andmise kriteeriumidena hakatakse süstemaatiliselt kohaldama vastupidavuse, ringlussevõetavuse ja ringlussevõetud materjali sisalduse nõudeid.
- (8) Eelkõige tuleks kosmeetikatoodete ja loomahooldustoodete puhul kohaldatavate ELi ökomärgise andmise muudetud kriteeriumide abil propageerida tooteid, mille mõju seoses ökotoksilisuse ja biolagunevusega on piiratud, mis võivad sisaldada üksnes piiratud koguses ohtlikke aineid ning mille puhul kasutatakse vähem pakendimaterjali ja mille pakendit saab hõlpsalt ringlusse võtta. Tuleks edendada ringlussevõetud materjali ja taastäidetavate pakendite kasutamist. Muudatuste tegemisel tuleks pöörata piisavalt tähelepanu asjaomaste ELi poliitikameetmete, õigusaktide ja teaduslike tõendite omavahelisele sidususele.
- (9) Lähtuvalt innovatsioonitsüklist kõnealuses tooterühmas peaksid seda rühma hõlmavad uued kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded kehtima kuni 31. detsembrini 2027.
- (10) Õiguskindluse huvides tuleks otsus 2014/893/EL kehtetuks tunnistada.
- (11) Tuleks ette näha üleminekuperiood nende tootjate jaoks, kelle mahapestavatele kosmeetikatoodetele on antud ELi ökomärgis otsuses 2014/893/EL sätestatud kriteeriumide alusel, et neil oleks piisavalt aega viia oma tooted muudetud kriteeriumide ja nõuetega vastavusse. Tootjatel tuleks piiratud aja jooksul pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist lubada esitada taotlusi kas otsusega 2014/893/EL kehtestatud kriteeriumide või käesoleva otsusega kehtestatud uute kriteeriumide alusel. ELi ökomärgise lube, mis on antud lähtuvalt otsuses 2014/893/EL sätestatud kriteeriumidest, tuleks lubada kasutada kaheteistkümnne kuu jooksul alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.
- (12) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 16 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Tooterühm „kosmeetikatooted“ hõlmab kõiki aineid ja segusid, mis kuuluvad määruse (EÜ) nr 1223/2009 kohaldamisalasse ning on ette nähtud kokkupuuteks inimese keha välispinna osade, hammaste või suuõõne limaskestadega ainult või peamiselt nende puhastamiseks või lõhnastamiseks, nende välimuse muutmiseks, nende kaitsmiseks, nende heas seisundis hoidmiseks või ihulõhnade parandamiseks.

Tooterühm „kosmeetikatooted“ hõlmab mahapestavaid ja mittemahapestavaid tooteid nii eratarbeks kui ka kutsetegevuses kasutamiseks.

Artikkel 2

Tooterühm „loomahooldustooted“ hõlmab kõiki aineid ja segusid, mis on ette nähtud kokkupuuteks loomakarvadega nende puhastamiseks või nende seisundi parandamiseks, näiteks loomašampoone ja -palsameid.

Loomahooldustooted ei hõlma tooteid, mida turustatakse konkreetselt desinfitseerimiseks või antibakteriaalseks kasutamiseks.

Tooterühm „loomahooldustooted“ hõlmab mahapestavaid tooteid nii eratarbeks kui ka kutsetegevuses kasutamiseks.

⁽⁹⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM(2020) 98 final).

Artikkel 3

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „mittemahapestavad tooted“ – tooted, mida turustatakse tavatingimustes kasutamise järel veega mahapesemiseks mitte ette nähtud toodetena;
- 2) „mahapestavad tooted“ – tooted, mida turustatakse tavatingimustes kasutamise järel veega mahapesemiseks ette nähtud toodetena.

Artikkel 4

Määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel tootele tooterühma „kosmeetikatooted ja loomahooldustooted“ puhul kasutatava ELi ökomärgise andmiseks peab toode vastama käesoleva otsuse artiklite 1 ja 2 kohasele kõnealuse tooterühma määratlusele ning kosmeetikatoote puhul käesoleva otsuse I lisas ja loomahooldustoote puhul käesoleva otsuse II lisas esitatud kriteeriumidele ning asjaomastele hindamis- ja kontrollinõuetele.

Artikkel 5

Tooterühma „kosmeetikatooted ja loomahooldustooted“ jaoks kehtestatud ELi ökomärgise andmise kriteeriumid ning nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad 31. detsembrini 2027.

Artikkel 6

Tooterühmale „kosmeetikatooted“ määratakse haldusotstarbel koodnumber „030“.

Tooterühmale „loomahooldustooted“ määratakse haldusotstarbel koodnumber „054“.

Artikkel 7

Otsus 2014/893/EL tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 8

1. Ilma et see piiraks artikli 7 kohaldamist, hinnatakse otsuses 2014/893/EL määratletud tooterühma „mahapestavad kosmeetikatooted“ puhul kasutatava ELi ökomärgise saamiseks tehtud taotlusi, mis on esitatud enne käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva, kooskõlas otsuses 2014/893/EL sätestatud tingimustega.
2. Tooterühma „mahapestavad kosmeetikatooted“ kuuluvatele toodetele ELi ökomärgise saamise taotlused, mis esitatakse käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeval või sellest alates kahe kuu jooksul, võivad olla koostatud kas käesolevas otsuses või otsuses 2014/893/EL sätestatud kriteeriumide alusel. Selliseid taotlusi hinnatakse lähtuvalt nende koostamise aluseks olnud kriteeriumidest.
3. ELi ökomärgise kasutamise luba, mis on antud otsuses 2014/893/EÜ sätestatud kriteeriumide kohaselt hinnatud taotluse alusel, võib kasutada kaheteistkümne kuu vältel alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 9

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 22. oktoober 2021

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Virginijus SINKEVIČIUS

I LISA

Kosmeetikatoodetele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid

RAAMISTIK

Kriteeriumide eesmärk

ELi ökomärgise kriteeriumid on ette nähtud turu parima keskkonnatoimega kosmeetikatoodetele. Need kriteeriumid on seotud nende toodete olulusringi olulisima keskkonnamõjuga ja edendavad ringmajandust.

Täpsemalt on kriteeriumide eesmärk edendada selliste toodete kasutamist, millel on piiratud mõju seoses ökotoksilisuse ja biolagunevusega, mis võivad sisaldada ohtlikke aineid vaid piiratud koguses, mille puhul on kasutatud vähem pakendimaterjali ning mille pakendimaterjali saab hõlpsasti ringlusse võtta. Edendatakse ringlussevõetud materjali ja taastäidetavate pakendite kasutamist.

Sel otstarbel soovitakse kriteeriumidega:

- 1) kehtestada nõuded, et vähendada üldist mürgisust veekeskkonnale;
- 2) kehtestada nõuded selle tagamiseks, et koostisained on biolagunevad ega ole vees püsivad;
- 3) tunnustada ja premeerida tooteid, mille puhul on ohtlike ainete kasutamist piiratud
- 4) kehtestada nõuded, et võimaldada mahutis sisalduva toote maksimaalset ärakasutamist, edendada võimalikult väheses koguses pakendimaterjalide kasutamist ja soodustada plasti ringlussevõttu;
- 5) tunnustada ja premeerida tooteid, mis sisaldavad säästvast allikast pärit taastuvaid koostisaineid;
- 6) tagada, et toode vastab teatavatele kvaliteedinõuetele ja kasutajate ootustele;
- 7) kehtestada nõue, et tarbijaid tuleb teavitada tootega seotud keskkonnakasutusest, et innustada tarbijaid seda ostma.

Kosmeetikatoodetele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid on alljärgnevad:

- 1) mürgine toime veeorganismidele: mahapestavate toodete kriitiline lahjendusmäär (CDV);
- 2) mahapestavate toodete biolagunevus;
- 3) mittemahapestavate toodete mürgisus veekeskkonnale ja nende biolagunevus;
- 4) keelatud ja piiratud kasutusega ained;
- 5) pakend;
- 6) palmiõli ja -tuumaõli ning nende derivaatide säästev hankimine;
- 7) kasutuskõlblikkus;
- 8) teave ELi ökomärgise kohta.

Hindamine ja kontroll**a) Nõuded**

Iga kriteeriumi puhul on esitatud konkreetsete hindamis- ja kontrollinõuded.

Kui taotlejalt nõutakse kõnealustele kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks kinnituste, dokumentide, analüüside, katsearuannete või muude tõendite esitamist, võivad need pärineda vastavalt vajadusele taotlejalt, tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnija(te)lt (jne).

Pädevad asutused tunnustavad eelistatavalt selliste asutuste välja antud tunnistusi, mis on akrediteeritud vastavalt katse- ja kalibreerimislaborite asjakohasele ühtlustatud standardile, ning selliste asutuste tehtud kontrolle, mis on akrediteeritud vastavalt tooteid, protsesse ja teenuseid sertifitseerivate asutuste asjakohasele ühtlustatud standardile.

Vajaduse korral võib kasutada ka kriteeriumides esitamata katsemeetodeid, kui taotlust hindav pädev asutus aktsepteerib nende samaväärsust.

Pädev asutus võib kriteeriumide täitmise kontrollimiseks vajaduse korral nõuda ka lisadokumente ja teha sõltumatuid kontrolle või kohapealseid inspekteerimisi.

ELi ökomärgise saanud toodetega seotud tarnijate ja tootmiskohtade muutumisest tuleb teavitada pädevaid asutusi ning seejuures tuleb lisada teave, mis võimaldab kontrollida jätkuvat kriteeriumidele vastavust.

Eeltingimusena peab toode vastama kõigile toote turustamise riigis kohaldatavatele õiguslikele nõuetele. Taotleja kinnitab toote vastavust sellele nõudele.

Liites viidatakse detergentide koostisainete andmebaasi loendile (DID loendile), mis sisaldab detergentides ja kosmeetikatoodetes kõige sagedamini kasutatavaid koostisaineid. Sellest andmebaasist võetakse andmed, mille alusel arvutatakse CDV (1. kriteerium), hinnatakse koostisainete biolagunevust (2. kriteerium) ning mittemahapestavate toodete biolagunevust ja nende mürgisust veekeskkonnale (3. kriteerium). DID loendisse kandmata ainete jaoks on esitatud vajalike andmete arvutamise või ekstrapoleerimise juhised. DID loendi uusim versioon on kättesaadav ELi ökomärgise veebisaidil ⁽¹⁾ ja pädevate asutuste veebisaitide kaudu.

Pädevale asutusele esitatakse lõpptootte kõigi koostisainete loend, kus on märgitud iga koostisaine kaubanimi (kui see on olemas), keemiline nimetus, CASi number, nimetused kosmeetikatoodete koostisainete rahvusvahelises nomenklatuuris (INCI), DID number ⁽²⁾ (kui see on olemas), otstarve, vorm ja sisaldus massiprotsentides (koos veega ja ilma veeta), olenemata sisaldusest lõpptootte koostises. Kõik nanomaterjali kujul esinevad koostisained märgitakse loendis selgelt; selleks lisatakse neile sulgudes sõna „nano“.

Iga loetletud koostisaine kohta esitatakse ohutuskaart vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1907/2006 ⁽³⁾. Kui üksikaine kohta ei ole ohutuskaarti saadaval, sest aine on osa segust, esitab taotleja segu ohutuskaardi.

Hindamise jaoks on nõutav ka taotleja kirjalik kinnitus selle kohta, et kõik kriteeriumid on täidetud.

Märkus. Kosmeetikatoote liigitamisel lähtutakse toote märgistusest, toodet iseloomustavatest väidetest ja/või kasutusjuhendis esitatud teabest. Kui kosmeetikatoodet turustatakse eri kosmeetilistel otstarvetel, liigitatakse kosmeetikatoode sellesse kategooriasse, mille suhtes kohaldatakse rangemaid kriteeriume.

b) **Mõõtmispiirid**

Kõik ained peavad vastama tabelis 1 esitatud ökoloogilistele kriteeriumidele.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_et.pdf
http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_b_et.pdf

⁽²⁾ DID number on koostisaine number DID loendis.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaalamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

Tabel 1

Kosmeetikatoodetes sisalduvate ainete suhtes kohaldatavad piirnormid (massiprotsentides) kriteeriumide kaupa Lühendid: CLP – klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine; CMR – kantserogeensus, mutageensus, reproduktiivtoksilisus.

Kriteeriumi nimetus		Säilitusained	Värvained	Lõhnaained	Lisandid	Muud ained (nt pindaktiivsed ained, ensüümid, UV-filtrid)
1. kriteerium. Mürgine toime veeorganismidele: mahapestavate kosmeetikatoodete kriitiline lahjendusmäär (CDV)		Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	≥ 0,0100	Piirnorm puudub ^(*)
2. kriteerium. Mahapestavate kosmeetikatoodete biolagunevus		Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	≥ 0,0100	Piirnorm puudub ^(*)
3. kriteerium. Mittemahapestavate toodete biolagunevus ja nende mürgisus veekeskkonnale		Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	≥ 0,0010	Piirnorm puudub ^(*)
4. kriteerium. Keelatud ja piiratud kasutusega ained	Kriteerium 4.a.i. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 ^(*) alusel klassifitseeritud koostisainete piirangud	≥ 0,0100 ^(*)	≥ 0,0100 ^(*)	≥ 0,0100	≥ 0,0100	≥ 0,0100
	Kriteerium 4.a.i. Määruse (EÜ) nr 1272/2008 alusel klassifitseeritud koostisainete piirangud (mittemahapestavad tooted)	≥ 0,0010 ^(*)	≥ 0,0010 ^(*)	≥ 0,0010	≥ 0,0010	≥ 0,0010
	Kriteerium 4.a.ii. Määruse (EÜ) nr 1272/2008 alusel klassifitseeritud koostisainete piirangud (kantserogeensus, mutageensus, reproduktiivtoksilisus) (mahapestavad ja mittemahapestavad tooted)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)
	Kriteerium 4.a.iii. Toote klassifikatsioon (mahapestavad ja mittemahapestavad tooted)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)
	Kriteerium 4.b. Keelatud ained (mahapestavad ja mittemahapestavad tooted)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)
	Kriteerium 4.c. Väga ohtlike ainete piirangud (mahapestavad ja mittemahapestavad tooted)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)

^(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

Kriteeriumi nimetus		Säilitusained	Värvained	Lõhnaained	Lisandid	Muud ained (nt pindaktiivsed ained, ensüümid, UV-filtrid)
	Kriteerium 4.d. Lõhnaained (mahapestavad tooted)	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Piirnorm puudub ^(*)	≥ 0,0100	Ei kohaldata
	Kriteerium 4.d. Lõhnaained (mittemahapestavad tooted)	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Piirnorm puudub ^(*)	≥ 0,0010	Ei kohaldata
	Kriteerium 4.e. Säilitusained (mahapestavad tooted)	Piirnorm puudub ^(*)	Ei kohaldata	Ei kohaldata	≥ 0,0100	Ei kohaldata
	Kriteerium 4.e. Säilitusained (mittemahapestavad tooted)	Piirnorm puudub ^(*)	Ei kohaldata	Ei kohaldata	≥ 0,0010	Ei kohaldata
	Kriteerium 4.f. Värvained (mahapestavad tooted)	Ei kohaldata	Piirnorm puudub ^(*)	Ei kohaldata	≥ 0,0100	Ei kohaldata
	Kriteerium 4.f. Värvained (mittemahapestavad tooted)	Ei kohaldata	Piirnorm puudub ^(*)	Ei kohaldata	≥ 0,0010	Ei kohaldata
	Kriteerium 4.g. UV-filtrid (mittemahapestavad tooted)	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	≥ 0,0010	Piirnorm puudub ^(*) ^(*)
6. kriteerium. Palmiõli ja -tuumaõli ning nende derivaatide säästev hankimine	6. kriteerium. Palmiõli ja -tuumaõli ning nende derivaatide säästev hankimine (mahapestavad tooted)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	≥ 0,0100	Piirnorm puudub ^(*)
	Kriteerium 6.a. Palmiõli ja -tuumaõli ning nende derivaatide säästev hankimine (mittemahapestavad tooted)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	Piirnorm puudub ^(*)	≥ 0,0010	Piirnorm puudub ^(*)

^(*) „Piirnorm puudub“ – olenemata sisaldusest (avastamispiir); kohaldatakse kõikide ainete puhul, v.a lisandid, mida võib mahapestavas lõpptootes esineda kuni 0,0100 massiprotsenti ja mittemahapestavas lõpptootes kuni 0,0010 massiprotsenti.

^(*) Nende säilitusainete ja värvainete puhul, millele on klassifitseerimisel määratud ohulausekoodid H317 ja H334, on piirnorm „Piirnorm puudub“.

^(*) Kohaldatav üksnes UV-filtrite puhul.

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „toimeainete mass“ (*active content*, AC) – tootes sisalduvate orgaaniliste koostisainete (v.a koostisainetes sisalduv vesi) summaarne kogus grammides; arvutatakse lähtuvalt lõpptootes täpsest koostisest. Toimeainete massi arvutamisel ei võeta arvesse tootes sisalduvaid anorgaanilisi abrasiivaineid;
- 2) „lastetooted“ – kuni 12-aastastele lastele kasutamiseks turustatavad tooted ja peretoodetena turustatavad tooted;
- 3) „koostisained“ – kõik kosmeetikatootes sisalduvad ained, sealhulgas toorained sisalduvad lisaained (nt säilitusained ja stabilisaatorid). Koostisainetena käsitatakse ka koostisainetest teadaolevalt eralduvaid aineid (nt säilitusainetest eralduv formaldehüüd ning asovärvide ja -pigmentidest eralduv arüülamiin). Igal juhul käsitatakse koostisainetena tootmisel, sealhulgas tooraine tootmisel tekkivaid jääk-, reo- ja saasteaineid, kõrvalsaadusi jms, mille jääksisaldus tooraines on $\geq 1\,000$ ppm ($\geq 0,1000$ massiprotsenti, $\geq 1\,000$ mg/kg), olenemata sisaldusest lõpptootes;
- 4) „lisandid“ – tootmisel, sh tooraine tootmisel tekkivad jääk-, reo- ja saasteained, kõrvalsaadused jms, mille jääksisaldus tooraines/koostisaines ja/või lõpptootes on mahapestavate toodete puhul alla 100 ppm (0,0100 massiprotsenti, 100 mg/kg) ning mittemahapestavate toodete puhul alla 10 ppm (0,0010 massiprotsenti, 10,0 mg/kg);
- 5) „plastiosakesed“ – lahustumatu makromolekulaarse plasti osakesed suurusega alla 5 mm, mis tekivad ühes järgmistest protsessidest: a) polümerisatsiooniprotsess, nagu monomeeride või muude lähteainete polüliitumine või polükondensatsioon; b) looduslike või sünteetiliste makromolekulide keemiline modifitseerimine; c) mikroobne fermentatsioon;
- 6) „müügipakend“ – tootega vahetult kokkupuutuv pakend, mille puhul on tegemist toote müügikohas lõppkasutajale või -tarbijale tarnitava kõige väiksema kaubaüksusega;
- 7) „nanomaterjal“ – lahustumatu või bioloogiliselt püsiv kindlal eesmärgil valmistatud materjal, mille vähemalt üks välismõõde või sisemine struktuur on vahemikus 1–100 nm, kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1223/2009 ⁽³⁾;
- 8) „rühmapakend“ – pakend, mille saab tootelt eemaldada, ilma et toote omadused muutuksid, ja mis on ette nähtud teatud hulga kaubaüksuste rühmitamiseks müügikohas, sõltumata sellest, kas see müüakse koos kaubaga lõppkasutajale või tarbijale või kasutatakse seda vaid riulite täitmiseks müügikohas;
- 9) „endokriinseid häireid põhjustavate omadustega ained“ – ained, millel on tuvastatud endokriinseid häireid põhjustavad omadused (oht inimeste tervisele ja/või keskkonnale) kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 ⁽⁴⁾ artikli 57 lõikega f (autoriseerimisele kuuluvate väga ohtlike ainete kandidaatainete loetelu) või kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) nr 528/2012 ⁽⁵⁾ või (EÜ) nr 1107/2009 ⁽⁶⁾.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1223/2009 kosmeetikatoodete kohta (ELT L 342, 22.12.2009, lk 59).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

KOSMEETIKATOODETE ELI ÖKOMÄRGISE KRITERIUMID

1. kriteerium. Mürgine toime veeorganismidele: mahapestavate toodete kriitiline lahjendusmäär (CDV)

Mahapestavate toodete üldine kriitiline lahjendusmäär ei tohi ületada alljärgnevaid tabelis 2 esitatud piirnorme.

Tabel 2

CDV piirnormid

Toode	CDV (l/g AC)
Šampoonid, seebid, dušitooted, raseerimisseebid ja hambapasta (tahkel kujul)	2 200
Vedelseebid ja vedelad dušitooted	10 000
Šampoonid (vedelal kujul)	11 000
Naiste intiimhügieenitooted	12 000
Juukse palsamid	12 000
Mahapestavad juukseviimistlus- ja -hooldusvahendid (juuksevärvid)	12 000
Mahapestavad nahahooldustooted (koorijad)	12 000
Raseerimisvahud, -geelid ja -kreemid	12 000
Hambapasta ja suuvesi	12 000
Muud mahapestavad tooted	12 000

CDV arvutatakse järgmise valemi abil:

$$CDV = \sum CDV_{(koostisaine\ i)} = \sum mass_{(i)} \times DF_{(i)} \times 1000 / TF_{krooniline\ (i)},$$

kus:

- $mass_{(i)}$ — koostisaine i mass (grammides) toimeainete massi (AC) 1 grammi kohta (s.o koostisaine mass, normaliseerituna AC suhtes);
- $DF_{(i)}$ — lisatud koostisaine i lagunevustegur;
- $TF_{krooniline\ (i)}$ — lisatud koostisaine i mürgisustegur (milligrammides liitri kohta).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab toote CDV arvutuse. CDV arvutamise tabel on kättesaadav ELi ökomärgise veebisaidil. Näitajate DF ja $TF_{krooniline}$ väärtused on esitatud DID loendi A osas. Kui koostisainet ei ole DID loendi A osas, teeb taotleja kõnealused väärtused kindlaks DID loendi B osas esitatud suuniste alusel ja lisab sellekohased dokumendid (lisateave on esitatud liites).

2. kriteerium. Mahapestavate toodete biolagunevus**a) Pindaktiivsete ainete biolagunevus**

Kõik pindaktiivsed ained peavad olema aeroobsetes tingimustes kergesti biolagunevad ja anaeroobsetes tingimustes biolagunevad.

Anaeroobse biolagunevuse nõuet ei kohaldata järgmiste ainete suhtes:

hambapastades puhastus- ja/või vahuaianena kasutatavad pindaktiivsed ained.

b) Orgaaniliste koostisainete biolagunevus

Aeroobsetes tingimustes mittebiolagunevate (raskesti biolagunevate) (aNBO) ja anaeroobsetes tingimustes mittebiolagunevate (anNBO) orgaaniliste koostisainete kogusisaldus tootes ei tohi ületada tabelis 3 esitatud piirnorme.

Tabel 3

aNBO ja anNBO piirnormid

Toode	aNBO (mg/g AC)	anNBO (mg/g AC)
Šampoonid, seebid, dušitooted ja hambapasta (tahkel kujul)	5	5
Tahked raseerimisseebid	10	10
Naiste intiimhügieenitooted	15	15
Juuksepalsamid	15	15
Vedelseebid ja vedelad dušitooted	15	15
Mahapestavad juukseviimistlus- ja -hooldusvahendid (juuksevärvid)	15	15
Mahapestavad nahahooldustooted (koorijad)	15	15
Šampoonid (vedelal kujul)	20	20
Hambapastad, suuveed	15	15
Raseerimisvahud, -geelid ja -kreemid	70	40
Muud mahapestavad tooted	15	15

Hindamine ja kontroll. taotleja esitab dokumendid pindaktiivsete ainete biolagunevuse kohta ning toote aNBO ja anNBO arvutuse. Tabel aNBO ja anNBO arvutamiseks on kättesaadav ELi ökomärgise veebisaidil.

Nii pindaktiivsete ainete biolagunevuse väärtuste kui ka orgaaniliste koostisainete aNBO ja anNBO väärtuste puhul tuleb kasutada DID loendit. DID loendisse mittekuuluvate koostisainete puhul esitatakse vastavalt liitele asjakohased andmed kirjandusest või muudest allikatest või asjakohased katsetulemused koos toksikoloogi kinnitusega selle kohta, et need ained on aeroobsetes ja anaeroobsetes tingimustes biolagunevad.

Eespool esitatud nõuetele vastavate dokumentide puudumise korral võib muu koostisaine kui pindaktiivse aine puhul anaeroobse biolagunevuse nõuet mitte kohaldada, kui on täidetud üks järgmisest kolmest tingimusest:

1. aine on kergesti lagunev ja nõrgalt adsorbeeruv ($A < 25\%$);
2. aine on kergesti lagunev ja kergesti desorbeeruv ($D > 75\%$);
3. aine on kergesti lagunev ning ei ole bioakumuleeruv.

Adsorptsiooni-/desorptsioonikatsed võib teha kooskõlas Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) katsesuunise nr 106.

3. kriteerium. Mitterahapestavate toodete biolagunevus ja nende mürgisus veekeskkonnale

Orgaaniliste koostisainete kogusisaldusest peavad vähemalt 95 massiprotsenti moodustama ained:

- mis on kergesti biolagunevad (OECD katsesuunis nr 301, meetodid A–F) ja/või
- mille mürgisus veekeskkonnale on võimalikult väike ($\text{NOEC}/\text{EC}_x > 0,1 \text{ mg/l}$ või $\text{EC}/\text{LC}_{50} > 10,0 \text{ mg/l}$) ning mis ei ole bioakumuleeruvad ja/või
- mille mürgisus veekeskkonnale on võimalikult väike ($\text{NOEC}/\text{EC}_x > 0,1 \text{ mg/l}$ või $\text{EC}/\text{LC}_{50} > 10,0 \text{ mg/l}$) ning mis on potentsiaalselt biolagunevad (OECD katsesuunis nr 302, meetodid A–C) ja/või
- mille mürgisus veekeskkonnale on võimalikult väike ($\text{NOEC}/\text{EC}_x > 0,1 \text{ mg/l}$ või $\text{EC}/\text{LC}_{50} > 10,0 \text{ mg/l}$) ning mis ei ole biosaadavad (molekulmass $> 700 \text{ g/mol}$).

Seda nõuet ei kohaldata mitterahapestavates päikesekaitsetoodetes sisalduvate UV-filtrite suhtes.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab dokumendid biolagunevuse ja veekeskkonda ohustava mürgisuse kohta.

DID loendisse mittekuuluvate koostisainete puhul esitatakse vastavalt liitele asjakohased andmed kirjandusest või muudest allikatest või asjakohased katsetulemused biolagunevuse/mürgisuse/bioakumulatsioonivõime/biosaadavuse kohta.

4. kriteerium. Keelatud ja piiratud kasutusega ained

4.a. Määruse (EÜ) nr 1272/2008 alusel klassifitseeritud koostisainete piirangud

- i) Tootes ei tohi selliste ainete sisaldus, mis vastavad mõnele määruse (EÜ) nr 1272/2008 tabelis 4 loetletud ohuklassi, -kategooriasse ja sellega seotud ohulausekoodi alla klassifitseerimise kriteeriumile, olla mahapestavate toodete puhul $\geq 0,0100$ massiprotsenti ja mittemahapestavate toodete puhul $\geq 0,0010$ massiprotsenti, v.a tabelis 5 märgitud erandite puhul.

Kui vastavalt määruse (EÜ) nr 1272/2008 artiklile 10 on kindlaks määratud rangemad üldised või konkreetsed sisalduse piirnormid, siis on need ülimuslikud.

Tabel 4

Piiratud kasutusega ainete ohuklassid, -kategooriad ja nendega seotud ohulausekoodid

Äge mürgisus	
1. ja 2. kategooria	3. kategooria
H300 Allaneelamisel surmav	H301 Allaneelamisel mürgine
H310 Nahale sattumisel surmav	H311 Nahale sattumisel mürgine
H330 Sissehingamisel surmav	H331 Sissehingamisel mürgine
H304 Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav	EUH070 Silma sattumisel mürgine
Mürgisus sihtorgani suhtes	
1. kategooria	2. kategooria
H370 Kahjustab elundeid	H371 Võib kahjustada elundeid
H372 Kahjustab elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel	H373 Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel
Hingamiseldundite või naha sensibiliseerimine ^(*)	
Kategooria 1A	Kategooria 1B
H317 Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni	H317 Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni
H334 Sissehingamisel võib põhjustada allergia- või astma sümptomeid või hingamisraskusi	H334 Sissehingamisel võib põhjustada allergia- või astma sümptomeid või hingamisraskusi
Ohtlikkus veekeskkonnale	
1. ja 2. kategooria	3. ja 4. kategooria
H400 Väga mürgine veeorganismidele	H412 Ohtlik veeorganismidele, pikaajaline toime
H410 Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime	H413 Võib avaldada veeorganismidele pikaajalist kahjulikku toimet
H411 Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime	

Ohtlikkus osoonikihile

H420 Ohtlik osoonikihile

(*) See ei kehti järgmiste ainete suhtes: ensüümid (sh toorainena kasutatavates ensüümides sisalduvad stabilisaatorid ja säilitusained) vedelikuna või graanuleid sisaldavate kapslite kujul; α-tokoferüülatsetaat; amidoamiin, mille sisaldus kokamidopropüülbetaini (CAPB) lisandina võib olla maksimaalselt 0,3 massiprotsenti. Selliste värv- ja säilitusainete puhul, millele on määratud ohulausekood H317 või H334, kohaldatakse kõnealust nõuet olenemata sisaldusest.

Tabel 5

Määruse (EÜ) nr 1272/2008 alusel klassifitseeritud koostisainete piirangute erandid ja erandi kohaldamise tingimused

Aine liik	Kohaldatavus	Erandi alla kuuluva aine ohuklass, -kategooria ja ohulausekood	Erandi tingimused
Pindaktiivsed ained	Mahapestavad ja mittemahapestavad tooted	H412 Kahjulik veeorganismidele, pikaajaline toime	Kogusisaldus lõpptootes < 20 massiprotsenti
Naatriumfluoriid	Mahapestavad suuhooldustooted	H301 Allaneelamisel mürgine	Ainult suuhooldustoodetes (suuvesi ja hambapasta)

- ii) Lõpptootes ega selle koostisainetes ei tohi olla aineid, mis vastavad tabelis 6 loetletud ohulausele vastava klassifitseerimise kriteeriumidele (olenemata aine sisaldusest), välja arvatud juhul, kui kehtib erand vastavalt tabelile 7.

Tabel 6

Keelatud ainete ohuklassid, -kategooriad ja nendega seotud ohulausekoodid

Kantserogeensus, mutageensus või reproduktiivtoksilisus	
Kategooriad 1A ja 1B	2. kategooria
H340 Võib põhjustada geneetilisi defekte	H341 Arvatavasti põhjustab geneetilisi defekte
H350 Võib põhjustada vähktõbe	H351 Arvatavasti põhjustab vähktõbe
H350i Sissehingamisel võib põhjustada vähktõbe	
H360F Võib kahjustada viljakust	H361f Arvatavasti kahjustab viljakust
H360D Võib kahjustada loodet	H361d Arvatavasti kahjustab loodet
H360FD Võib kahjustada viljakust. Võib kahjustada loodet	H361fd Arvatavasti kahjustab viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet
H360Fd Võib kahjustada viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet	H362 Võib kahjustada rinnaga toidetavat last
H360Df Võib kahjustada loodet. Arvatavasti kahjustab viljakust	

Tabel 7

Määruse (EÜ) nr 1272/2008 alusel kantserogeenseks, mutageenseks või reproduktiivtoksiliseks klassifitseeritud ainete piirangute erandid ja erandi kohaldamise tingimused

Aine liik	Kohaldatavus	Erandi alla kuuluva aine ohuklass, -kategooria ja ohulausekood	Erandi tingimused
Titaandioksiid (nanovormis)	Mittemahapestavates päikesekaitsetoodetes sisalduvad UV-filtrid	H351 Arvatavasti põhjustab vähktõbe	Peab vastama tarbijaohutuse komitee arvamustele SCCS/1516/13, SCCS/1580/16 ja SCCS/1583/17. Seda ei saa kasutada pulbri ega pihuse kujul.

iii) Määruse (EÜ) nr 1272/2008 alusel keskkonnaohtlikuks klassifitseeritud koostisainete maksimumsisaldus tootes võib olla:

$$100-c [H410] + 10-c [H411] + c [H412] \leq 2,5 \%,$$

kus c on klassifitseeritud aine osakaal tootes, mõõdetuna massiprotsentides.

Kohaldatakse järgmisi erandeid.

- Tsingiühendite (klassifitseeritud vastavalt koodile H410) sisaldus nahaärrituse leevendamiseks turustatavas tsinksalvis/-kreemis võib olla maksimaalselt 25 % ning sellisel juhul võib need arvutustest välja jätta.
- Nõudest on vabastatud vastavalt koodile H412 klassifitseeritud pindaktiivsed ained.

Kriteeriumi 4.a ei kohaldata nende ainete suhtes, mida on käsitletud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 2 lõike 7 punktides a ja b, kus on sätestatud kriteeriumid kõnealuse määruse IV ja V lisaga hõlmatud ainete vabastamiseks registreerimise, allkasutajate ja hindamise suhtes kohaldatavatest nõuetest. Selleks et välja selgitada, kas sellist vabastust saab kohaldada, teeb taotleja kindlaks kõik lõpptootes sisalduvad ained ja segud.

4.b. Keelatud ained

Tootes ei tohi koostisainena, lisandina ega ühegi tootes sisalduva segu koostisosana olla järgmisi aineid, olenemata sisaldusest:

- i) alküülfenoolitoksülaadid (APEOd) ja muud alküülfenoolide derivaadid [1];
- ii) butüülhüdroksütolueen (BHT) [2] ja butüülhüdroksüanisool (BHA);
- iii) kokamiid-dietanoolamiin;
- iv) deltametriin;
- v) dietüleenetriamiinpentaäädikhape (DTPA) ja selle soolad;
- vi) etüleenidiamiintetraäädikhape (EDTA) ja selle soolad ning raskesti biolagunevad fosfonaadid [3];
- vii) plastiosakesed ja mikrokuulid;
- viii) mineraalõlide küllastunud süsivesinikud (MOSH) ja mineraalõlide aromaatsed süsivesinikud (MOAH) huulehooldustoodetes, juhul kui ei ole järgitud ühenduse Cosmetics Europe soovitusi (*) mineraalõlide kohta;
- ix) nanomaterjalid, välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse määruse (EÜ) nr 1223/2009 III, IV ja VI lisas konkreetsete nanomaterjalide suhtes sätestatud tingimuste kohaselt;
- x) nitromuskusühendid ja polütsüklilised muskusühendid;
- xi) perfluoritud ja polüfluoritud ained;

(*) https://www.cosmeticseurope.eu/files/3715/3907/8160/Recommendation_14_Mineral_Hydro_Carbons.pdf.

- xii) ftalaadid;
- xiii) resortsinool;
- xiv) naatriumhüpoklorit, klooramiin ja naatriumklorit;
- xv) naatriumdodetsüülsulfaat (SDS) hambapastatoodetes;
- xvi) naatriumfosfaatdihüdraat, dinaatriumfosfaatheptahüdraat, trinaatriumortofosfaat ja trinaatriumortofosfaatdodekahüdraat [4];
- xvii) endokriinseid häireid põhjustavate omadustega ained;
- xviii) järgmised lõhnaained: bensüülsaltsülaat, butüülfenüülmetüülpropanaal, tetrametüülatsetüüloktahüdronaftaleenid (OTNEd);
- xix) järgmised isoflavoonid: daidseiin, genisteiin;
- xx) järgmised säilitusained: bensalkooniumkloriid, formaldehüüdi eraldavad ained, isotiasolinoonid, *Aspergillus oryzae* hape, parabeenid, triklokarbaan, triklosaan;
- xxi) järgmised UV-filtrid: bensofenoon, bensofenoon-1, bensofenoon-2, bensofenoon-3, bensofenoon-4, bensofenoon-5, etüülheksüülmetoksütsinnamaat, homosalaat, oktokrüleen;
- xxii) trifenüülfosfaat.

Märkused

- [1] Aine nimetus otsingusaidil <https://echa.europa.eu/es/advanced-search-for-chemicals> on „alkyl phenol“.
- [2] BHT-d tohib siiski kasutada parfüümides, tingimusel, et BHT kogusisaldus parfüümis jääb alla 100 ppm ning BHT kogusisaldus lõpptootes on alla 0,0010 massiprotsendi.
- [3] Raskesti biolagunevat fosfonaati tohib siiski kasutada tahketes mahapestavates toodetes, kui selle kogusisaldus on kuni 0,0600 massiprotsenti.
- [4] Need ained võivad olla lubatud juhul, kui need esinevad toote koostises lisandina ja nende kogusisaldus on kuni 500 ppm.

4.c. Väga ohtlike ainete piirangud

Toode ei tohi sisaldada määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 57 osutatud kriteeriumidele vastavaid aineid (olenemata aine sisaldusest), mis on määratletud selle määruse artiklis 59 kirjeldatud korras ja kantud autoriseerimisele kuuluvate väga ohtlike ainete kandidaatainete loetellu.

4.d. Lõhnaained

- i) Lastetooted ei tohi sisaldada lõhnaaineid. Kriteeriumi 4.d.i ei kohaldata lastetootena turustatava hambapasta suhtes.
- ii) Tooted, mida turustatakse õrnatoimelisusele/tundlikkusele osutavate väidetega, ei tohi sisaldada lõhnaaineid.
- iii) Kosmeetikatoodetes esinevaid allergeenseid lõhnaaineid käsitlevas tarbijaohutuse komitee arvamuses ⁽¹⁰⁾ esitatud tabelis 13-1 loetletud ainete sisaldus ei tohi ELi ökomärgisega toodetes olla mahapestavate toodete puhul üle 0,0100 % ja mittemahapestavate toodete puhul üle 0,0010 %.
- iv) Kõikide toodetesse lõhnaainena lisatavate koostisainete või segude valmistamisel ja käitlemisel tuleb järgida rahvusvahelise lõhnaainete assotsiatsiooni (IFRA) tegevusjuhiseid. Tegevusjuhised on esitatud IFRA veebisaidil: <http://www.ifragrance.org/>. Tootja järgib IFRA standardites esitatud soovitusi materjalide suhtes kohaldatavate keeldude, kasutuspiirangute ja puhtuskriteeriumide kohta.

4.e. Säilitusained

- i) Säilitusained, millele on klassifitseerimisel määratud ohulausekood H317 või H334, on olenemata sisaldusest keelatud.
- ii) Tootes sisalduvad säilitusained ei tohi eraldada aineid ega laguneda aineteks, mis on klassifitseeritud vastavalt kriteeriumi 4.a nõuetele.

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consumer_safety/docs/sccs_o_102.pdf.

- iii) Toode võib sisaldada säilitusaineid, kui need ei ole bioakumuleeruvad. Säilitusainet ei peeta bioakumuleeruvaks, kui selle biokontsentratsioonitegur (BCF) on < 500 või jaotuskoefitsient süsteemis oktanol/vesi ($\log K_{ow}$) on $< 4,0$. Kui nii BCFi kui ka $\log K_{ow}$ väärtus on teada, kasutatakse suurimat mõõdetud väärtust.
- iv) Kui toote kasutamisel tekib suukaudne kontakt (nt hambapasta, suuvesi, huulehooldustooted, küünelakk), peavad selles sisalduvad säilitusained olema heaks kiidetud toidu lisaainetena kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1333/2008 ⁽¹⁾.

4.f. Värvained

- i) Värvained, millele on klassifitseerimisel määratud ohulausekood H317 või H334, on olenemata sisaldusest keelatud.
- ii) Tootes sisalduvad värvained ei tohi olla bioakumuleeruvad. Värvainet ei peeta bioakumuleeruvaks, kui selle BCF on < 500 või $\log K_{ow}$ on $< 4,0$. Kui nii BCFi kui ka $\log K_{ow}$ väärtus on teada, kasutatakse suurimat mõõdetud väärtust. Toidus kasutamiseks heaks kiidetud värvainete puhul ei ole vaja esitada tõendeid võimaliku bioakumuleerumise kohta.
- iii) Kui toote kasutamisel tekib suukaudne kontakt (nt hambapasta, suuvesi, huulehooldustooted, küünelakk), peavad selles sisalduvad värvained olema heaks kiidetud toidu lisaainetena kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1333/2008.
- iv) Dekoratiivkosmeetikatoodetes ja juuksevärvides lisandina esineva baariumi, vismuti, kaadmiumi, koobalti, kuuevalentse kroomi (Cr(VI)), plii ja nikli sisaldus peab olema alla 10 ppm. Dekoratiivkosmeetikatoodetes ja juuksevärvides lisandina esineva elavhõbeda sisaldus peab olema alla 1 ppm.

4.g. UV-filtrid

UV-filtreid võivad sisaldada üksnes päikeseekiirguse eest kaitsmiseks kasutatavad tooted, nt päikesekaitsetooted ja päikeseekiirguse eest kaitsvad mitmeotstarbelised tooted. UV-filtrid on ette nähtud üksnes kasutaja, mitte toote kaitseks.

Ükski tootes sisalduv UV-filter ei tohi olla bioakumuleeruv ($BCF < 500$ / $\log K_{ow} < 4,0$) või peab selle mürgisuse väikseim mõõdetud väärtus olema $NOEC/EC_x$ puhul $> 0,1$ mg/l või EC/LC_{50} puhul $> 10,0$ mg/l.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab allkirjastatud kinnituse eespool loetletud allkriteeriumidele vastavuse kohta ning tarnijate kinnitused kriteeriumide 4.a.ii, 4.e, 4.f ja 4.g täitmise kohta. Samuti esitab ta alljärgnevad täiendavad tõendid.

Allkriteeriumidele 4.a, 4.b ja 4.c vastavuse tõendamiseks esitab taotleja:

- i) kõigi ainete/segude ohutuskardid ja andmed nende sisalduse kohta lõpptootes;
- ii) kirjaliku kinnituse selle kohta, et allkriteeriumid 4.a, 4.b ja 4.c on täidetud.

Ainete puhul, mille suhtes erandina ei kohaldata allkriteeriumi 4.a (vt määruse (EÜ) nr 1907/2006 IV ja V lisa), piisab vastavuse tõendamiseks taotleja sellekohasest kinnitusest.

Mineraalõlide küllastunud süsivesinike (MOSH) ja mineraalõlide aromaatsete süsivesinike (MOAH) puhul (allkriteerium 4.b) tuleb tõendada, et on järgitud ühenduse Cosmetics Europe soovitusi⁷ mineraalõlide kohta.

Allkriteeriumi 4.c puhul tuleb viidata taotluse esitamise kuupäeva seisuga kõige värskemale väga ohtlike ainete loetelule ⁽¹²⁾.

Selleks et tõendada vastavust allkriteeriumile 4.d, esitab taotleja selle kohta allkirjastatud kinnituse ja vajaduse korral lõhnaaine tootja kinnituse.

Allkriteeriumile 4.e vastavuse tõendamiseks esitab taotleja kõigi lisatud säilitusainete ohutuskartide koopiad ning andmed nende BCFi ja/või $\log K_{ow}$ kohta.

Allkriteeriumile 4.f vastavuse tõendamiseks esitab taotleja kõikide lisatud värvainete ohutuskartide koopiad ning BCFi ja/või $\log K_{ow}$ andmed või dokumendid selle kohta, et värvaineid on lubatud kasutada toidus.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1333/2008 toidu lisaainete kohta (ELT L 354, 31.12.2008, lk 16).

⁽¹²⁾ http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Allkriteeriumile 4.g vastavuse tõendamiseks esitab taotleja kõikide UV-filtrite ohutuskartide koopiad ning andmed BCFi ja/või log K_{ow} väärtuse või NOEC/EC₅₀/LC₅₀ väikseima teadaoleva väärtuse kohta. Kui tootes on kasutatud nanovormis titaandioksiidi, esitatakse lisaks kinnitus selle kohta, et see vastab määruse (EÜ) nr 1223/2009 VI lisas sätestatud tingimustele.

Eespool nimetatud tõendid võib toote tarneahelas tegutsev tarnija esitada ka otse pädevale asutusele.

5. kriteerium. Pakend

Sertifitseeritava mahapestava toote (v.a hambapasta) maht peab olema vähemalt 150 ml.

a) Müügiapakend

Müügiapakend on vahetus kokkupuutes tootega.

Toote müümisel ei tohi sellele lisada ühtki lisapakendit, nt ei tohi pudel olla kartongümbrises; see ei kehti rühmapakendite suhtes, millesse on koondatud toode ja selle täitetoode või toode, mis sisaldab mitut kasutamiseks vajalikku elementi. Koduseks kasutamiseks ette nähtud mahapestavate toodete puhul, mis on varustatud pumbaga, mida saab avada müügipakendi terviklikkust kahjustamata, peab täitetoode müügipakendi maht olema sama suur või suurem.

Märkus. Müügipakendina ei käsitata kartongkaste, mida kasutatakse toodete transpordiks jaemüügikauplustesse.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab allkirjastatud kinnituse ja asjakohased tõendid (nt turustatavate toodete pildid).

b) Pakendi mõju suhtarv (Packaging Impact Ratio, PIR)

Toote müümiseks kasutatava iga pakendi mõju suhtarv (PIR) peab olema väiksem kui 0,20 pakendi grammi toote grammi kohta. Seda nõuet ei kohaldata metallist aerosoolimahutisse pakendatud toodete suhtes. PIR arvutatakse eraldi iga pakendi kohta järgmiselt:

$$PIR = (W + (W_{\text{täitepakend}} \times F) + N + (N_{\text{täitepakend}} \times F)) / (D + (D_{\text{täitepakend}} \times F)),$$

kus:

W —	pakendi mass (müügiapakend + proportsionaalne osa rühmapakendist[1], sh sildid) grammides;
$W_{\text{täitepakend}}$ —	täitepakendi mass (müügiapakend + proportsionaalne osa rühmapakendist[1], sh sildid) grammides;
N —	taastumatust materjalist + ringlusse võtmata materjalist pakendi mass (müügiapakend + proportsionaalne osa rühmapakendist[1], sh sildid) grammides;
$N_{\text{täitepakend}}$ —	taastumatust materjalist ja ringlusse võtmata materjalist täitepakendi mass (müügiapakend + proportsionaalne osa rühmapakendist[1], sh sildid) grammides;
D —	nn originaalpakendis sisalduva toote mass grammides
D_{refill} —	täitepakendis tarnitava toote mass grammides
F —	kõikideks täitmisteks kokku vaja minev täitepakendite arv, arvutatuna järgmiselt:

$$F = V \times R / V_{\text{täitepakend}}$$

Selles valemis kasutatakse järgmisi tähiseid:

V —	originaalpakendi maht milliliitrites;
$V_{\text{täitepakend}}$ —	täitepakendi maht milliliitrites;
R —	originaalpakendi kasutamiskordade arv. Näitab, mitu korda saab originaalpakendit täita. Kui F ei ole täisarv, ümardatakse see ülespoole järgmise täisarvuni.

Kui täitmisvõimalust ei pakuta, arvutatakse PIR järgmiselt:

$$PIR = (W + N) / D$$

Tootja esitab ettenähtud kasutamiskordade arvu või kasutab vaikeväärtust $R = 5$ plastpakendi puhul ja $R = 2$ kartongpakendi puhul.

Seda nõuet ei kohaldata müügi- ja pakendite puhul, mis on enam kui 80 % ulatuses valmistatud ringlussevõetud materjalist.

Dekoratiivkosmeetikatoodete puhul kohaldatakse järgmist valemit:

$$PIR = \Sigma(W_{\text{pakend, i}} + W_{\text{ringlusse võtmata materjal, i}}) / 2 * W_{\text{toode, kokku}} \leq 0,80,$$

kus:

$W_{\text{pakend, i}}$ — pakendikomponendi i mass;

$W_{\text{ringlusse võtmata materjal, i}}$ — pakendikomponendis i sisalduva ringlusse võtmata materjali mass (kui pakend ei sisalda ringlusse võtmata materjali, siis $W_{\text{ringlusse võtmata materjal}} = W_{\text{pakend}}$);

$W_{\text{toode, kokku}}$ — lõpptootte mass (pakend koos sisuga).

Märkus. [1] Proportsionaalne osa rühmapakendi massist (nt 50 % rühmapakendi kogumassist, kui koos müüakse kaks toodet).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab toote PIRi arvutuse. Selle arvutamise Exceli tabel on kättesaadav ELi ökomärgise veebisaidil. Kui toodet müüakse mitmesugustes (nt eri mahuga) pakendites, esitatakse arvutus iga sellise pakendisuuruse kohta, mille puhul antakse ELi ökomärgis. Taotleja esitab pakendi tootja allkirjastatud kinnituse selle kohta, kui palju sisaldab pakend ringlussevõetud materjali või taastuvtoorainest saadud materjali, ja kirjeldab pakutavat täitmissüsteemi, kui see on olemas (täitepakendite liigid, maht). Täitepakendi heakskiitmiseks tõendab taotleja või jaemüüja, et täitetooteid on võimalik turul osta. Taotleja tagab tarbimisjärgselt ringlusse võetud materjali puhul kolmandate isikute tehtava kontrolli ja jälgitavuse. Kontrolli võib tõendada standardi EN 15343 kohase sertifitseerimissüsteemi alusel ringlussevõtjale väljastatud sertifikaadiga või toote tootmissertifikaadiga, mis on antud sertifitseerimissüsteemi alusel, mis põhineb partiide massibilansi meetodil (kontrollitud segamine), mida on kirjeldatud standardis ISO 22095 „Järelevalveahel – üldine terminoloogia ja mudelid“.

c) Teave müügi- ja pakendite disain

i) Teave müügi- ja pakendite disain

Annustamine ja taastäitmine.

Taotleja märgib müügi- ja pakendite sildil õige annuse või sobiva kasutuskoguse koos alljärgneva lausega:

„Toodet õigesti annustades säästate keskkonda ja raha.“

Kui toote puhul ei ole võimalik õiget annust kindlaks määrata, sest see oleneb tarbijaga seotud aspektidest (nt juuste pikkus), kasutatakse selle asemel alljärgnevat lauset:

„Toodet tuleb annustada ettevaatusega, et hoida ära liigtarbimist.“

Kui toode on taastäidetav, esitab taotleja teabes viite selle kohta, et taastäitmine aitab vähendada mõju keskkonnale ja säästa raha.

Olelusringi lõppu käsitlev teave.

Taotleja esitab lause või piktogrammi selle kohta, kuidas tuleks toode pärast tühjakssaamist kõrvaldada (nt „Tühi pakend/mahuti tuleks panna vastavasse ringlussevõetavate jäätmete konteinerisse.“).

Märkus. Käesolevat nõuet ei kohaldata toodete suhtes, mille mõõtmed ei võimalda nõuetekohaselt teavet esitada, kuna selleks ei ole piisavalt ruumi või tekst ei oleks loetav.

ii) Müügi- ja pakendite disain

Mahapestavad tooted

Müügi- ja pakendite disain vastab järgmistele tingimustele.

- Toodet on võimalik õigesti annustada kas pumbaga[1] või müügi- ja pakendite ülaosas asuvast avast, mis ei tohi olla liiga lai. Seda nõuet ei kohaldata täitepakendite suhtes.

- b) Vähemalt 95 % tootest on võimalik mahutist hõlpsasti kätte saada. Mahutisse allesjääv osa (R), mida peab olema alla 5 %, arvutatakse järgmiselt:

$$R = ((m_2 - m_3) / (m_1 - m_3)) \times 100 (\%),$$

kus:

- m_1 — müügi pakendi ja toote mass (grammides);
 m_2 — müügi pakendi ja toote jäägi mass tavalistes kasutustingimustes (grammides);
 m_3 — tühjendatud ja puhastatud müügi pakendi mass (grammides).

Punktis b esitatud nõudest on vabastatud mahapestavad tooted, mille müügi pakendit on võimalik käsitsi avada ja allesjäänud toode on võimalik kätte saada vee lisamisega.

Mittemahapestavad tooted

- a) Mittemahapestava palsami pudelid on 90 % ulatuses tühjendatavad või on neil kork, mida on võimalik ilma tööriistadeta eemaldada.
b) Kreemipudelid on 90 % ulatuses tühjendatavad või on neil kork, mida on võimalik ilma tööriistadeta eemaldada.

Nimetatud mittemahapestavate toodete puhul arvutatakse mahutisse allesjääv osa (R), mida peab olema alla 10 %, mahapestavate toodete jaoks esitatud valemiga.

Märkus. [1] Vedela käteseebi puhul ei tohi pump või seebidosaator annustada ühe täieliku vajutusega enam kui 2 g (või 3 ml) seepi.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab dosaatori kirjelduse (nt skemaatiline joonis, pildid), mahapestava kosmeetikatoote pakendisse jääva jääkkoguse mõõtmise tulemusi kajastava katsearuande ja nii suure eraldusteravusega kujutise toote pakendist, et sellel on selgelt näha allkriteeriumis 5.c.i esitatud laused (kui see on kohaldatav). Taotleja esitab dokumenteeritud tõendid selle kohta, milline allkriteeriumis 5.c.i kirjeldatud olukord iseloomustab tema toodet või tooteid. Katsemeetodit jääkkoguse mõõtmiseks on kirjeldatud ELi ökomärgise veebisaidil kättesaadavas kasutusjuhendis.

d) **Plastpakendi ringlussevõttu toetav disain**

Plastpakendi disain on selline, et pakendit on lihtne ringlusse võtta, st see ei sisalda võimalikke saasteaineid ega muid sobimatuid materjale, mis teadaolevalt takistavad eraldamist või taastöötlmist või halvendavad ringlussevõetud materjali kvaliteeti. Silt või ümbrissilt, sulgur ega kaitsekiht (kui see on olemas) ei tohi sisaldada tabelis 8 loetletud materjale ega komponente üksikult ega koos.

Seda nõuet ei kohaldata hambapastatubide, pumpade ega aerosoolimahutite suhtes.

Tabel 8

Materjalid ja komponendid, mida pakendielemendid ei tohi sisaldada

Pakendielement	Keelatud materjal või komponent (*)
Silt või ümbrissilt	— PSist silt või ümbrissilt koos PETist, PPst või HDPEst pakendiga. — PVCst silt või ümbrissilt koos PETist, PPst või HDPEst pakendiga. — PETGst silt või ümbrissilt koos PETist pakendiga. — PETist silt või ümbrissilt (v.a LDPET (tihedus < 1 g/cm³)) koos PETist pakendiga. — Mis tahes muust plastist (tihedus > 1 g/cm³) ümbrissilt/silt koos PETist pakendiga. — Mis tahes muust plastist (tihedus < 1 g/cm³) ümbrissilt/silt koos PPst või HDPEst pakendiga. — Metalliseeritud või pakendi korpuse külge keevitatud silt (vormimisel paigaldatud silt). — Iseliimuv (survetundlik) silt, välja arvatud juhul, kui liim on ringlussevõtuprotsessi pesemistingimustes veega eemaldatav.

Pakendielement	Keelatud materjal või komponent (*)
	— Iseliimuv PETist silt, välja arvatud juhul, kui liim on ringlussevõtuprotsessi pesemistingimustes veega eemaldatav ega reaktiveeru.
Sulgur	— PSist sulgur PETist, PPst või HDPEst pakendiga. — PVCst sulgur PETist, PPst või HDPEst pakendiga. — PETGst sulgur ja/või sulgur materjalist tihedusega üle 1 g/cm³ koos PETist pakendiga. — Metallist, klaasist, EVAst sulgur (või selle osa). — Silikoonist sulgur (või selle osa). Ei kohaldata PETist pudelite silikoonsulgurite puhul, kui silikooni tihedus on < 1 g/cm³, ega PPst või HDPEst pakendite silikoonsulgurite puhul, kui silikooni tihedus on > 1 g/cm³. — Pärast toote avamist pudeli või selle sulguri külge jääv metallfoolium või -tihend.
Kaitsekihid	— Polüamiidist, EVOHst (ühenduskihiga, mis on valmistatud muust polümeerist kui pakendi korpus), funktsionaalsetest polüolefiinidest, metalliseeritud ja valguse eest kaitsvad kaitsekihid.

(*) EVA – etüleenvinüülsetaat; EVOH – etüleenvinüülalkohol; HDPE – suure tihedusega polüetüleen; LDPET – väikese tihedusega polüetüleenereftalaat; PET – polüetüleenereftalaat; PETC – kristalliline polüetüleenereftalaat; PETG – glükooliga modifitseeritud polüetüleenereftalaat; PP – polüpropüleen; PS – polüstüreen; PVC – polüvinüülkloriid.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab allkirjastatud kinnituse pakendi, sh mahuti, sildi või ümbrissildi, liimide, sulguri ja kaitsekihi materjali koostise nõuetele vastavuse kohta, vastavust tõendavad dokumendid tootjalt ning müügipakendi näidise.

6. kriteerium. Palmiõli ja -tuumaõli ning nende derivaatide säästev hankimine

Kui konkreetset juhul on kasutatud palmiõlist või palmituumaõlist või nende derivaatidest saadud taastuvaid koostisaineid, peab 100 massiprotsenti kasutatud taastuvatest koostisainetest vastama säästva tootmise sellise sertifitseerimissüsteemi nõuetele, mida rakendab paljude sidusrühmadega ja ulatusliku liikmeskonnaga (sh vabaaühendused, tööstusettevõtted, finantsasutused ja valitsusasutused) organisatsioon ning mille raames tegeletakse mullale, elurikkusele ja orgaanilise süsiniku varudele avaldatava keskkonnamõjuga ning loodusvarade kaitsega.

Hindamine ja kontroll Sellele kriteeriumile vastavuse tõendamiseks esitatakse kolmanda isiku järelevalveahela sertifikaatide kujul tõendid, et tootes või selle tootmisel kasutatud toorained pärinevad säästvalt majandatud istandustest. Palmiõli ja -tuumaõli puhul on vastuvõetavad RSPO (Roundtable for Sustainable Palm Oil) sertifikaadid või mis tahes samaväärse või rangemate tingimustega säästva tootmise süsteemi sertifikaadid, millega tõendatakse vastavust ükskõik millisele alljärgnevale mudelile:

— kuni 1. jaanuarini 2025: identiteedi säilitamine (*identity preserved*), eraldamine (*segregated*), massibilansi kasutamine (*mass balance*);

— pärast 1. jaanuari 2025: identiteedi säilitamine, eraldamine.

Palmiõli ja -tuumaõli derivaatide puhul on vastuvõetavad RSPO sertifikaadid või mis tahes samaväärse või rangemate tingimustega säästva tootmise süsteemi sertifikaadid, millega tõendatakse vastavust ükskõik millisele alljärgnevale mudelile: identiteedi säilitamine, eraldamine, massibilansi kasutamine.

Palmiõli ja -tuumaõli ning nende derivaatide puhul esitatakse massibilansi arvutus ja/või tooraine tootja esitatud arved/saatelehed, millega tõendatakse, et sertifitseeritud tooraine osakaal vastab toorainena kasutatud sertifitseeritud palmiõli kogusele. Teise võimalusena võib esitada tooraine tootja kinnituse selle kohta, et kogu ostetud palmiõli, -tuumaõli ja/või nende derivaadid, mida kasutati toorainena, on sertifitseeritud. Pädevad asutused kontrollivad iga sertifitseeritud toote/koostisaine sertifikaadi kehtivust igal aastal [1].

Märkus. [1] Seda saab kontrollida RSPO veebisaidil, kus kuvatakse sertifikaatide staatus reaajas: <https://www.rspo.org/certification/search-for-supply-chain-certificate-holders>.

7. kriteerium. Kasutuskõlblikkus

Seda, kas toode täidab oma esmast otstarvet (nt puhastamine, hooldamine) ja kõiki teiseseid väidetavaid otstarbeid (nt kõõmavastane toime, värvikaitse, õrnatoimelisus / sobivus tundlikule nahale), tõendatakse kas laborikatse(te)ga või tarbijakatsega. Katsetamisel järgitakse kosmeetikatoodete tõhususe hindamise suuniseid („Guidelines for the Evaluation of the Efficacy of Cosmetic Products“ ⁽¹³⁾) ja ELi ökomärgise veebisaidil kättesaadavas kasutusjuhendis esitatud juhiseid.

Katsed tehakse taotleja esitatud annustamisjuhiste alusel [1]. Katsetatakse vähemalt toote tõhusust/toimivust ja selle kasutusmugavust. Kui on olemas tunnustatud standarditud laborikatsemeetod (nt nõukogu soovitus 2006/647/EÜ ⁽¹⁴⁾) osutatud katsemeetod päikesekaitsetoodete jaoks), kasutatakse seda ning tarbijakatseid ei käsitata samaväärsena. Katsetulemuste alusel peab olema võimalik selgelt järeldada, kuidas iga näitaja/omadus on katses tõendatud.

Kui riigi tasandil on kehtestatud suunised hambapasta fluorisisalduse kohta, järgitakse neid suuniseid. See ei kehti sellise fluorivaba hambapasta suhtes, mis on sõltumatu isiku tehtud hindamise kohaselt sama kaitsva toimega kui fluori sisaldav hambapasta.

Laborikatsete puhul tuleb esitada vähemalt järgmine teave:

- kuidas/miks valiti asjaomane katsemeetod ja mil viisil on sellega võimalik dokumenteerida toote toimivust/kvaliteeti;
- katsetatud näitajad ja/või omadused ning miks need katsetamiseks valiti.

Kui laborikatsemeetodit ei ole, võib kasutada tarbijakatseid. Tarbijakatsetes palutakse tarbijatel hinnata toote tõhusust/toimivust võrreldes samaväärse turul valitseva tootega. Tarbijatele esitatavad küsimused hõlmavad vähemalt järgmisi aspekte.

- 1) Kui tõhus on toode võrreldes turul valitseva tootega (samas annuses)?
- 2) Kui lihtne on toodet turul valitseva tootega võrreldes juustele/nahale peale kanda ja sealt maha pesta (mahapestavate toodete puhul)?

Tarbijakatsetes osaleb vähemalt 20 tarbijat, kellest vähemalt 80 % peab olema tootega sama rahul kui samaväärse turul valitseva tootega.

Märkus. [1] Annus peab olema sama, mis kriteeriumis 5.c.i osutatud annus. Kui õiget annust ei saa kriteeriumi 5.c.i kohaselt kindlaks määrata, märgib taotleja katses kasutatud annuse ning põhjendab seda valikut.

Hindamine ja kontroll. Taotleja dokumenteerib toote tõhususe katsetamiseks (laborikatse(te)s või tarbijakatsetes) kasutatud katsemeetodi. Taotleja esitab selle meetodiga saadud tulemused, millega tõendatakse, et toode täidab toote sildil või pakendil esitatud väidete kohaseid esmaseid ja teiseseid otstarbeid.

Selleks et tõendada, et toode täidab oma esmast otstarvet ja kõiki väidetavaid teiseseid otstarbeid, võib kasutada laborikatseid kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1223/2009 ja komisjoni määrusega (EÜ) nr 655/2013 ⁽¹⁵⁾. Kui konkreetse otstarbe täitmine on juba tõendatud, ei ole selle tõendamiseks vaja teha uusi sihtotstarbelisi katseid.

8. kriteerium. Kosmeetikatoodete ELi ökomärgisel esitatav teave

Vabatahtlik väljaga märgis sisaldab järgmist teavet:

- „Vastab ohtlike ainete rangetele nõuetele“;
- „Tõendatud toimivus“;
- „Vähem pakendijäätmeid“.

⁽¹³⁾ Kättesaadavad aadressil https://www.cosmeticseurope.eu/files/4214/6407/6830/Guidelines_for_the_Evaluation_of_the_Efficacy_of_Cosmetic_Products_-_2008.pdf.

⁽¹⁴⁾ Komisjoni 22. septembri 2006. aasta soovitus päikesekaitsetoodete mõju ja sellega seotud teabe kohta.

⁽¹⁵⁾ Komisjoni 10. juuli 2013. aasta määrus (EL) nr 655/2013, millega kehtestatakse ühtsed nõuded kosmeetikatoodete kohta esitatavate väidete põhjendamiseks (ELT L 190, 11.7.2013, lk 3).

Taotleja järgib ELi ökomärgise logo nõuetekohase kasutamise juhiseid, mis on esitatud aadressil

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab sellele kriteeriumile vastavuse kohta kinnituse ja suure eraldusteravusega kujutise toote pakendist, millel on selgelt näha märkis, registreerimis-/loanumber ning (kui see on asjakohane) märgisega koos esitada lubatud laused.

Liide

Detergentide koostisainete andmebaasi (DID) loend

DID loend (A osa) sisaldab teavet detergentide koostisse kuuluvate koostisainete mürgisuse kohta veekeskkonnale ja nende biolagunevuse kohta. Loend sisaldab mürgisuse ja biolagunevuse teavet suure hulga pesemis- ja puhastusvahendites sisalduvate ainete kohta. Loend ei ole ammendav, kuid DID loendi B osas on esitatud suunised, kuidas määrata koostisaine näitajad (nt mürgisustegur (TF) ja lagunevustegur (DF), mida kasutatakse kriitilise lahjendusemäära arvutamiseks), kui asjaomane aine ei ole kantud DID loendisse. See loetelu on vaid üldine teabeallikas ja DID loendisse kuuluvad ained ei ole ELi ökomärgisega toodetes kasutamiseks automaatselt heaks kiidetud.

DID loendi A ja B osa on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil:

<https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/DID%20List%20PART%20A%202016%20FINAL.pdf>;

https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/DID_List_PART_B_2016_FINAL.pdf.

Kui puuduvad andmed aine mürgise mõju kohta veekeskkonnale ja selle biolagunevuse kohta, võib selle mürgisusteguri ja lagunevusteguri hindamiseks kasutada samalaadsete ainete struktuurianalooge. ELi ökomärgiseid väljastav pädev asutus peab sellise struktuurianaloogia kasutamise heaks kiitma. Alternatiivina kohaldatakse halvimat võimalikku stsenaariumi ja seejuures kasutatakse allpool esitatud näitajaid.

Halvim võimalik stsenaarium

Lisatud koostisaine	Äge mürgisus			Krooniline mürgisus			Lagunevus		
	LC ₅₀ /EC ₅₀	SF _(äge)	TF _(äge)	NOEC (1)	SF _(krooni-krooniline) ⁽¹⁾	TF _(krooni-krooniline)	DF	Aero-obne	Anae-roobne
„Nime-tus“	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

⁽¹⁾ Kui vastuvõetavaid andmeid kroonilise mürgisuse kohta ei leita, jäävad need lahtrid tühjaks. Sel juhul loetakse näitaja TF_(krooniline) võrdseks näitajaga TF_(äge).

Kiire biolagunevuse dokumenteerimine

Kiire biolagunevuse dokumenteerimiseks kasutatakse järgmisi katsemeetodeid.

1) Kuni 1. detsembrini 2015:

nõukogu direktiivis 67/548/EMÜ ⁽¹⁾, eelkõige selle V lisa osas C4 sätestatud katsemeetodid kiire biolagunevuse määramiseks või nendega samaväärsed OECD katsesuunise nr 301 meetodid A–F või ISO standardite kohased katsemeetodid.

Kümnepäevase akna põhimõtet ei kohaldata pindaktiivsete ainete suhtes. Nõuetekohasuse künnis on direktiivi 67/548/EMÜ V lisa osa C4 jaotistes A ja B osutatud meetodite (ning nendega samaväärsete OECD katsesuunise nr 301 meetodite A ja E ning ISO standardi kohaste katsemeetodite) puhul 70 % ning osa C4 jaotistes C, D, E ja F osutatud meetodite (ning nendega samaväärsete OECD katsesuunise nr 301 meetodite B, C, D ja F ning ISO standardi kohaste katsemeetodite) puhul 60 %.

Alternatiivina:

määruses (EÜ) nr 1272/2008 sätestatud katsemeetodid.

2) Pärast 1. detsembrist 2015:

määruses (EÜ) nr 1272/2008 sätestatud katsemeetodid.

⁽¹⁾ Nõukogu 27. juuni 1967. aasta direktiiv 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 196, 16.8.1967, lk 1).

Anaeroobse biolagunevuse dokumenteerimine

Standardkatse anaeroobse biolagunevuse määramiseks tehakse EN ISO 11734, ECETOC nr 28 (juuni 1988), OECD 311 või muul samaväärsel katsemeetodil, kusjuures nõutav täieliku biolagunevuse määr anaeroobsetes tingimustes on 60 %. Selle dokumenteerimiseks, et aine 60 % biolagunevuse määr anaeroobsetes tingimustes on saavutatud, võib kasutada ka vastava anaeroobse keskkonna tingimuste modelleerimist.

Ekstrapoleerimine DID loendisse mittekuuluvate ainete puhul

Kui koostisaine ei ole kantud DID loendisse, võib anaeroobse biolagunevuse dokumenteerimiseks teha järgmist.

- 1) Kasutada mõistlikku ekstrapoleerimist. Ühe lähteainega saadud tulemusi kasutatakse selle aine struktuurianaloogiks oleva pindaktiivse aine täieliku anaeroobse biolagunevuse määramiseks ekstrapoleerimise abil. Kui teatava pindaktiivse aine (või homologide rühma) puhul on DID loendi andmetega tõendatud, et aine on anaeroobselt biolagunev, võib oletada, et ka muud samalaadsed pindaktiivsed ained on anaeroobselt biolagunevad (nt C12-15 A 1–3 EO sulfaat [DID nr 8] on anaeroobsetes tingimustes biolagunev, järelikult võib oletada, et C12-15 A 6 EO sulfaat on samuti anaeroobselt biolagunev). Kui teatava pindaktiivse aine anaeroobne biolagunevus on sobiva katsemeetodiga tõendatud, võib oletada, et ka muud samalaadsed pindaktiivsed ained on anaeroobselt biolagunevad (nt kirjanduse andmeid, mis kinnitavad alküülestriite ammooniumisoolade rühma kuuluvate pindaktiivsete ainete biolagunevust, võib kasutada ka muude alküülahela(te)s estersidemeid sisaldavate kvaternaarse ammooniumisoolade samalaadse anaeroobse biolagunevuse dokumenteerimiseks). Kui aga on tõendatud, et struktuurilt sarnane pindaktiivne aine ei ole anaeroobselt lagunev, võib eeldada, et ka samalaadne pindaktiivne aine ei ole anaeroobselt biolagunev.
- 2) Tehakse anaeroobse biolagunevuse sõelkatse. Kui on vaja teha uus katse, tehakse sõelkatse vastavalt standardi EN ISO 11734, ECETOCi tehnilise aruande nr 28 (juuni 1988) või OECD katsesuunise nr 311 kohasele või muule samaväärsele meetodile.
- 3) Tehakse biolagunevuse katse väikese doosiga. Kui on vaja teha uus katse, kuid sõelkatse tegemisel esineb raskusi (nt lagunemise aeglustumine uuritava aine mürgisuse tõttu), korratakse katset pindaktiivse aine väikese annusega ning lagunemist jälgitakse süsinik-14 mõõtmise või keemiliste analüüside kaudu. Väikese annuse katse puhul võib kasutada OECD katsesuunise nr 308 (august 2000) kohast või mõnda muud samaväärset meetodit.

Bioakumulatsiooni dokumenteerimine

Bioakumulatsiooni dokumenteerimiseks kasutatakse järgmisi katsemeetodeid.

- 1) Kuni 1. märtsini 2009:

bioakumulatsiooni määramise võrdlusmeetod on OECD katsesuunise nr 107 või 117 kohane või samaväärne katsemeetod. Nõuetekohasuse künnis on järgmine: $BCF < 500$ või $\log K_{ow} < 4,0$.

OECD katsesuunise nr 305 kohane katse kaladega. Kui $BCF < 500$, siis loetakse, et aine ei ole bioakumuleeruv. Kui aine bioakumuleerumisvõime hindamisel mõõdetakse BCF_i väärtust, kasutatakse alati BCF_i kõige suuremat mõõdetud väärtust.

- 2) Pärast 1. märtsi 2009:

bioakumulatsiooni määramise võrdlusmeetod on OECD katsesuunise nr 107 või 117 kohane või samaväärne katsemeetod, mille puhul künnis on järgmine: $BCF < 500$ või $\log K_{ow} < 4,0$.

Veekeskkonda ohustava mürgisuse dokumenteerimine

Kasutatakse väikseimat teadaolevat NOEC/EC_x/EC/LC₅₀ väärtust. Kui on olemas kroonilise mürgisuse andmed, kasutatakse ägeda mürgisuse andmete asemel neid.

Veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse määramiseks kasutatakse kemikaalide katsetamist käsitlevate OECD suuniste nr 201, 202 ja 203 (*) kohaseid või samaväärseid katsemeetodeid.

Veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse määramiseks kasutatakse OECD katsesuuniste nr 210 (*), 211, 215 (*) ja 229 (*) kohaseid või samaväärseid katsemeetodeid. Kui valitakse kroonilise mürgisuse näitajate mõõtmine, võib kroonilise mürgisuse määramiseks kasutada OECD katsesuunise nr 201 kohast meetodit.

(*) Komisjon keelas kosmeetikatoodete koostisainete puhul loomkatsed alates 2009. aasta märtsist. Seoses veekeskkonda ohustava mürgisuse määramisega hõlmab kõnealune keeld aga vaid katseid kaladega (st mitte katseid selgrootutega). Seega ei tohi ägeda/kroonilise mürgisuse dokumenteerimiseks kasutada OECD katsesuuniste nr 203 (äge mürgisus – kalad), 210, 215 ega 229 (krooniline mürgisus – kalad) kohaseid katsemeetodeid. Enne 2009. aasta märtsi kogutud andmeid ägeda/kroonilise mürgisuse katsetest kaladega võib aga siiski kasutada.

II LISA

Loomahooldustoodetele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid

RAAMISTIK

Kriteeriumide eesmärk

ELi ökomärgise kriteeriumid on ette nähtud turu parima keskkonnatoimega toodetele. Need kriteeriumid on seotud nende toodete olemusringi olulisima keskkonnamõjuga ja edendavad ringmajandust.

Täpsemalt on kriteeriumide eesmärk edendada selliste toodete kasutamist, millel on piiratud mõju seoses ökotoksilisuse ja biolagunevusega, mis võivad sisaldada ohtlikke aineid vaid piiratud koguses, milles sisalduvaid ohtlikke aineid ei ole loomadel katsetatud, mille jaoks on kasutatud vähem pakendimaterjali ning mille pakendimaterjali saab hõlpsasti ringlusse võtta. Edendatakse ringlussevõetud materjali ja taastäidetavate pakendite kasutamist.

Sel otstarbel soovitakse kriteeriumidega:

- 1) kehtestada nõuded, et vähendada üldist mürgisust veeekosüsteemidele;
- 2) kehtestada nõuded selle tagamiseks, et koostisained on biolagunevad ega ole vees püsivad;
- 3) tunnustada ja premeerida tooteid, mille puhul on ohtlike ainete kasutamist piiratud;
- 4) kehtestada nõuded, et võimaldada mahutis sisalduva toote maksimaalset ärakasutamist, edendada võimalikult väheses koguses pakendimaterjalide kasutamist ja soodustada plasti ringlussevõttu;
- 5) tunnustada ja premeerida tooteid, mis sisaldavad säästvast allikast pärit taastuvaid koostisaineid;
- 6) tagada, et toode vastab teatavatele kvaliteedinõuetele;
- 7) kehtestada nõue, et tarbijaid tuleb teavitada tootega seotud keskkonnakasutusest, et innustada tarbijaid seda ostma;
- 8) kehtestada piirang loomkatsetele.

Loomahooldustoodetele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid on alljärgnevad:

- 1) mürgine toime veeorganismidele: kriitiline lahjendusmäär (*critical dilution volume*, CDV);
- 2) biolagunevus;
- 3) keelatud ja piiratud kasutusega ained;
- 4) pakend;
- 5) palmiõli ja -tuumaõli ning nende derivaatide säästev hankimine;
- 6) kasutuskõlblikkus;
- 7) teave ELi ökomärgise kohta.

Hindamine ja kontroll

a) Nõuded

Iga kriteeriumi puhul on esitatud konkreetsed hindamis- ja kontrollinõuded.

Kui taotlejalt nõutakse kõnealustele kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks kinnituste, dokumentide, analüüside, katsearuannete või muude tõendite esitamist, võivad need pärineda vastavalt vajadusele taotlejalt, tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnija(te)lt (jne).

Pädevad asutused tunnustavad eelistatavalt selliste asutuste välja antud tunnistusi, mis on akrediteeritud vastavalt katse- ja kalibreerimislaborite asjakohasele ühtlustatud standardile, ning selliste asutuste tehtud kontrollide, mis on akrediteeritud vastavalt tooteid, protsesse ja teenuseid sertifitseerivate asutuste asjakohasele ühtlustatud standardile.

Vajaduse korral võib kasutada ka kriteeriumides esitatata katsemeetodeid, kui taotlust hindav pädev asutus aktsepteerib nende samaväärsust.

Pädev asutus võib kriteeriumide täitmise kontrollimiseks vajaduse korral nõuda ka lisadokumente ja teha sõltumatuid kontrolle või kohapealseid inspekteerimisi.

ELi ökomärgise saanud toodetega seotud tarnijate ja tootmiskohtade muutumisest tuleb teavitada pädevaid asutusi ning seejuures tuleb lisada teave, mis võimaldab kontrollida jätkuvat kriteeriumidele vastavust.

Eeltingimusena peab toode vastama kõigile toote turustamise riigis kohaldatavatele õiguslikele nõuetele. Taotleja kinnitab toote vastavust sellele nõudele.

Liites viidatakse detergentide koostisainete andmebaasi loendile (DID loendile), mis sisaldab detergentides ja kosmeetikatoodetes kõige sagedamini kasutatavaid koostisaineid. Sellest andmebaasist võetakse andmed, mille alusel arvutatakse koostisainete CDV (1. kriteerium) ja hinnatakse nende biolagunevust (2. kriteerium). DID loendisse kandmata ainete jaoks on esitatud vajalike andmete arvutamise või ekstrapoleerimise juhised. DID loendi uusim versioon on kättesaadav ELi ökomärgise veebisaidil ⁽¹⁾ ja pädevate asutuste veebisaitide kaudu.

Pädevale asutusele esitatakse lõpptoote kõigi koostisainete loend, kus on märgitud iga koostisaine kaubanimi (kui see on olemas), keemiline nimetus, CASi number, nimetused kosmeetikatoodete koostisainete rahvusvahelises nomenklatuuris (INCI), DID number ⁽²⁾ (kui see on olemas), otstarve, vorm ja sisaldus massiprotsentides (koos veega ja ilma veeta), olenemata sisaldusest lõpptoote koostises. Kõik nanomaterjali kujul esinevad koostisained märgitakse loendis selgelt; selleks lisatakse neile sulgudes sõna „nano“.

Iga loetletud koostisaine kohta esitatakse ohutuskaart vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1907/2006 ⁽³⁾. Kui üksikaine kohta ei ole ohutuskaarti saadaval, sest aine on osa segust, esitab taotleja segu ohutuskaardi.

Hindamise jaoks on nõutav ka taotleja kirjalik kinnitus selle kohta, et kõik kriteeriumid on täidetud.

Märkus. Toote liigitamisel lähtutakse toote märgistusest, toodet iseloomustavatest väidetest ja/või kasutusjuhendis esitatud teabest. Kui toodet turustatakse erinevatel otstarvetel, liigitatakse toode sellesse kategooriasse, mille suhtes kohaldatakse rangemaid kriteeriume.

b)

Mõõtmispiirid

Kõik ained peavad vastama tabelis 1 esitatud ökoloogilistele kriteeriumidele.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_et.pdf.
http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_b_et.pdf

⁽²⁾ DID number on koostisaine number DID loendis.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

Tabel 1

Loomahooldustoodetes sisalduvate ainete suhtes kohaldatavad piirnormid (massiprotsentides) kriteeriumide kaupa Lühendid: CLP – klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine; CMR – kantserogeensus, mutageensus, reproduktiivtoksilisus.

Kriteeriumi nimetus		Säilitusained	Värvained	Lõhnaained	Lisandid	Muud ained (nt pindaktiivsed ained, ensüümid)
1. kriteerium. Mürgine toime veeorganismidele: kriitiline lahjendusmäär (CDV)		Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	≥ 0,0100	Piirnorm puudub (* ¹)
2. kriteerium. Biolagunevus		Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	≥ 0,0100	Piirnorm puudub (* ¹)
3. kriteerium. Keelatud ja piiratud kasutusega ained	Kriteerium 3.a.i. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 (* ⁴) alusel klassifitseeritud koostisainete piirangud	≥ 0,0100 (* ²)	≥ 0,0100 (* ²)	≥ 0,0100	≥ 0,0100	≥ 0,0100
	Kriteeriumi 3.a.ii. Määruse (EÜ) nr 1272/2008 alusel klassifitseeritud koostisainete piirangud (kantserogeensus, mutageensus, reproduktiivtoksilisus)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)
	Kriteerium 3.a.iii. Toote klassifikatsioon	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)
	Kriteerium 3.b. Keelatud ained	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)
	Kriteerium 3.c. Väga ohtlike ainete piirangud	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)
	Kriteerium 3.d. Lõhnaained	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Piirnorm puudub (* ¹)	≥ 0,0100	Ei kohaldata
	Kriteerium 3.e. Säilitusained	Piirnorm puudub (* ¹)	Ei kohaldata	Ei kohaldata	≥ 0,0100	Ei kohaldata
	Kriteerium 3.f. Värvained	Ei kohaldata	Piirnorm puudub (* ¹)	Ei kohaldata	≥ 0,0100	Ei kohaldata
5. kriteerium. Palmiõli ja -tuumaõli ning nende derivaatide säästev hankimine		Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	Piirnorm puudub (* ¹)	≥ 0,0100	Piirnorm puudub (* ¹)

(*¹) „Piirnorm puudub“ – olenemata sisaldusest (avastamispiir); kohaldatakse kõikide ainete puhul, v.a lisandid, mida võib lõpptootes esineda kuni 0,0100 massiprotsenti.

(*²) Nende säilitusainete ja värvainete puhul, millele on klassifitseerimisel määratud ohulausekoodid H317 ja H334, on piirnorm „Piirnorm puudub“.

(*⁴) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „toimeainete mass“ (*active content*, AC) – tootes sisalduvate orgaaniliste koostisainete (v.a koostisainetes sisalduv vesi) summaarne kogus grammides; arvutatakse lähtuvalt lõpptoote täpsest koostisest. Toimeainete massi arvutamisel ei võeta arvesse tootes sisalduvaid anorgaanilisi abrasiivaineid;
- 2) „koostisained“ – kõik tootes sisalduvad ained, sealhulgas toorained sisalduvad lisaained (nt säilitusained ja stabilisaatorid). Koostisainetena käsitatakse ka koostisainetest teadaolevalt eralduvaid aineid (nt säilitusainetest eralduv formaldehüüd ning asovärvide ja -pigmentidest eralduv arüülamiin). Igal juhul käsitatakse koostisainetena tootmisel, sealhulgas tooraine tootmisel tekkivaid jääk-, reo- ja saasteaineid, kõrvalsaadusi jms, mille jääksisaldus tooraines on $\geq 1\ 000$ ppm ($\geq 0,1000$ massiprotsenti, $\geq 1\ 000$ mg/kg), olenemata sisaldusest lõpptootes;
- 3) „lisandid“ – tootmisel, sh tooraine tootmisel tekkivad jääk reo- ja saasteained, kõrvalsaadused jms, mille jääksisaldus tooraines/koostisaines ja/või lõpptootes on mahapestavate toodete puhul alla 100 ppm (0,0100 massiprotsenti, 100 mg/kg);
- 4) „plastiosakesed“ – lahustumatu makromolekulaarse plasti osakesed suurusega alla 5 mm, mis tekivad ühes järgmistest protsessidest: a) polümerisatsiooniprotsess, nagu monomeeride või muude lähteainete polüülitumine või polükondensatsioon; b) looduslike või sünteetiliste makromolekulide keemiline modifitseerimine; c) mikroobne fermentatsioon;
- 5) „müügipakend“ – tootega vahetult kokkupuutuv pakend, mille puhul on tegemist toote müügikohas lõppkasutajale või -tarbijale tarnitava kõige väiksema kaubaüksusega;
- 6) „nanomaterjal“ – lahustumatu või bioloogiliselt püsiv kindlal eesmärgil valmistatud materjal, mille vähemalt üks välismõõde või sisemine struktuur on vahemikus 1–100 nm, kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1223/2009 ⁽⁵⁾;
- 7) „rühmapakend“ – pakend, mille saab tootelt eemaldada, ilma et toote omadused muutuksid, ja mis on ette nähtud teatud hulga kaubaüksuste rühmitamiseks müügikohas, sõltumata sellest, kas see müüakse koos kaubaga lõppkasutajale või tarbijale või kasutatakse seda vaid riiulite täitmiseks müügikohas;
- 8) „endokriinseid häireid põhjustavate omadustega ained“ – ained, millel on tuvastatud endokriinseid häireid põhjustavad omadused (oht inimeste tervisele ja/või keskkonnale) kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 ⁽⁶⁾ artikli 57 lõikega f (autoriseerimisele kuuluvate väga ohtlike ainete kandidaatainete loetelu) või kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) nr 528/2012 ⁽⁷⁾ või (EÜ) nr 1107/2009 ⁽⁸⁾.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1223/2009 kosmeetikatoodete kohta (ELT L 342, 22.12.2009, lk 59).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

LOOMAHOOLDUSTOODETE ELI ÖKOMÄRGISE KRITEERIUMID

kriteerium. 1. Mürgine toime veeorganismidele: kriitiline lahjendusmäär (CDV)

Seda kriteeriumi kohaldatakse lõpptoodete suhtes.

Toote üldine kriitiline lahjendusmäär ei tohi ületada tabelis 2 esitatud piirnorme.

Tabel 2

CDV piirnormid

Toode	CDV (l/g AC)
Loomahooldustooted	12 000

CDV arvutatakse järgmise valemi abil:

$$CDV = \sum CDV_{(koostisaine\ i)} = \sum mass_{(i)} \times DF_{(i)} \times 1\,000 / TF_{krooniline\ (i)},$$

kus:

$mass_{(i)}$ — koostisaine i mass (grammides) toimeainete massi (AC) 1 grammi kohta (s.o koostisaine mass, normaliseerituna AC suhtes);

$DF_{(i)}$ — lisatud koostisaine i lagunevustegur;

$TF_{krooniline\ (i)}$ — lisatud koostisaine i mürgisustegur (milligrammides liitri kohta).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab toote CDV arvutuse. CDV arvutamise tabel on kättesaadav ELi ökomärgise veebisaidil. Näitajate DF ja $TF_{krooniline}$ väärtused on esitatud DID loendi A osas. Kui koostisainet ei ole DID loendi A osas, teeb taotleja kõnealused väärtused kindlaks DID loendi B osas esitatud suuniste alusel ja lisab sellekohased dokumendid (lisateave on esitatud liites).

2. kriteerium. Biolagunevus**a) Pindaktiivsete ainete biolagunevus**

Kõik pindaktiivsed ained peavad olema aeroobsetes tingimustes kergesti biolagunevad ja anaeroobsetes tingimustes biolagunevad.

b) Orgaaniliste koostisainete biolagunevus

Aeroobsetes tingimustes mittebiolagunevate (raskesti biolagunevate) (aNBO) ja anaeroobsetes tingimustes mittebiolagunevate (anNBO) orgaaniliste koostisainete kogusisaldus tootes ei tohi ületada tabelis 3 esitatud piirnorme.

Tabel 3

aNBO ja anNBO piirnormid

Toode	aNBO (mg/g AC)	anNBO (mg/g AC)
Loomahooldustooted	15	15

Hindamine ja kontroll. taotleja esitab dokumendid pindaktiivsete ainete biolagunevuse kohta ning toote aNBO ja anNBO arvutuse. Tabel aNBO ja anNBO arvutamiseks on kättesaadav ELi ökomärgise veebisaidil.

Nii pindaktiivsete ainete biolagunevuse väärtuste kui ka orgaaniliste koostisainete aNBO ja anNBO väärtuste puhul tuleb kasutada DID loendit. DID loendisse mittekuuluvate koostisainete puhul esitatakse vastavalt liitele asjakohased andmed kirjandusest või muudest allikatest või asjakohased katsetulemused koos toksikoloogi kinnitusega selle kohta, et need ained on aeroobsetes ja anaeroobsetes tingimustes biolagunevad.

Eespool esitatud nõuetele vastavate dokumentide puudumise korral võib muu koostisaine kui pindaktiivse aine puhul anaeroobse biolagunevuse nõuet mitte kohaldada, kui on täidetud üks järgmisest kolmest tingimusest:

1. aine on kergesti lagunev ja nõrgalt adsorbeeruv ($A < 25\%$);
2. aine on kergesti lagunev ja kergesti desorbeeruv ($D > 75\%$);
3. aine on kergesti lagunev ning ei ole bioakumuleeruv.

Adsorptsiooni-/desorptsioonikatsed võib teha kooskõlas Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) katsesuunise nr 106.

3. kriteerium. Keelatud ja piiratud kasutusega ained

3.a Määruse (EÜ) nr 1272/2008 alusel klassifitseeritud koostisainete piirangud

- i) Tootes ei tohi selliste ainete sisaldus, mis vastavad kriteeriumidele, mille alusel neile on kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1272/2008 omistatud mõni tabelis 4 loetletud ohuklass, -kategooria ja sellega seotud ohulausekood, olla $\geq 0,0100$ massiprotsenti, v.a tabelis 5 märgitud erandite puhul.

Kui vastavalt määruse (EÜ) nr 1272/2008 artiklile 10 on kindlaks määratud rangemad üldised või konkreetsed sisalduse piirnormid, siis on need ülimuslikud.

Tabel 4

Piiratud kasutusega ainete ohuklassid, -kategooriad ja nendega seotud ohulausekoodid

Äge mürgisus	
1. ja 2. kategooria	3. kategooria
H300 Allaneelamisel surmav	H301 Allaneelamisel mürgine
H310 Nahale sattumisel surmav	H311 Nahale sattumisel mürgine
H330 Sissehingamisel surmav	H331 Sissehingamisel mürgine
H304 Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav	EUH070 Silma sattumisel mürgine
Mürgisus sihtorgani suhtes	
1. kategooria	2. kategooria
H370 Kahjustab elundeid	H371 Võib kahjustada elundeid
H372 Kahjustab elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel	H373 Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel
Hingamiselundite või naha sensibiliseerimine ^(*)	
Kategooria 1A	Kategooria 1B
H317 Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni	H317 Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni
H334 Sissehingamisel võib põhjustada allergia- või astma sümptomeid või hingamisraskusi	H334 Sissehingamisel võib põhjustada allergia- või astma sümptomeid või hingamisraskusi
Ohtlikkus veekeskkonnale	
1. ja 2. kategooria	3. ja 4. kategooria
H400 Väga mürgine veeorganismidele	H412 Ohtlik veeorganismidele, pikaajaline toime
H410 Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime	H413 Võib avaldada veeorganismidele pikaajalist kahjulikku toimet
H411 Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime	

Ohtlikkus osoonikihile

H420 Ohtlik osoonikihile

(*) See ei kehti vedelikuna või graanuleid sisaldavate kapslite kujul kasutatavate ensüümide (sh toorainena kasutatavates ensüümides sisalduvad stabilisaatorid ja säilitusained) suhtes. Selliste värv- ja säilitusainete puhul, millele on määratud ohulausekood H317 või H334, kohaldatakse kõnealust nõuet olenemata sisaldusest.

Tabel 5

Määruse (EÜ) nr 1272/2008 alusel klassifitseeritud koostisainete piirangute erandid

Aine liik	Kohaldatavus	Erandi alla kuuluva aine ohuklass, -kategooria ja ohulausekood	Erandi tingimused
Pindaktiivsed ained	Loomahooldustooted	H412 Kahjulik veeorganismidele, pikaajaline toime	Kogusisaldus lõpptootes < 20 %

ii) Lõpptootes ega selle koostisainetes ei tohi olla aineid, mis vastavad tabelis 6 loetletud ohulausetele vastava klassifitseerimise kriteeriumidele (olenemata aine sisaldusest).

Tabel 6

Keelatud ainete ohuklassid, -kategooriad ja nendega seotud ohulausekoodid**Kantserogeensus, mutageensus või reproduktiivtoksilisus**

Kategooriad 1A ja 1B	2. kategooria
H340 Võib põhjustada geneetilisi defekte	H341 Arvatavasti põhjustab geneetilisi defekte
H350 Võib põhjustada vähktõbe	H351 Arvatavasti põhjustab vähktõbe
H350i Sissehingamisel võib põhjustada vähktõbe	
H360F Võib kahjustada viljakust	H361f Arvatavasti kahjustab viljakust
H360D Võib kahjustada loodet	H361d Arvatavasti kahjustab loodet
H360Fd Võib kahjustada viljakust Võib kahjustada loodet	H361fd Arvatavasti kahjustab viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet
H360Fd Võib kahjustada viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet	H362 Võib kahjustada rinnaga toidetavat last
H360Df Võib kahjustada loodet. Arvatavasti kahjustab viljakust	

iii) Lõpptoode ei tohi olla klassifitseeritud ega märgistatud kui ägedalt mürgine, mürgine sihtelundi suhtes, hingamiselundeid või nahka sensibiliseeriv, kantserogeenne, mutageenne või reproduktiivtoksiline ega veekeskkonnale ohtlik määruse (EÜ) nr 1272/2008 I lisa tähenduses ja kooskõlas käesoleva lisa tabelites 4 ja 6 esitatud loenditega.

Kriteeriumi 3.a ei kohaldata nende ainete suhtes, mida on käsitletud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 2 lõike 7 punktides a ja b, kus on sätestatud kriteeriumid kõnealuse määruse IV ja V lisaga hõlmatud ainete vabastamiseks registreerimise, allkasutajate ja hindamise suhtes kohaldatavatest nõuetest. Selleks et välja selgitada, kas sellist vabastust saab kohaldada, teeb taotleja kindlaks kõik lõpptootes sisalduvad ained ja segud.

3.b. Keelatud ained

Tootes ei tohi koostisainena, lisandina ega ühegi tootes sisalduva segu koostisosana olla määruse (EÜ) nr 1223/2009 II lisas loetletud aineid, olenemata sisaldusest. Samuti ei tohi tootes koostisainena, lisandina ega ühegi tootes sisalduva segu koostisosana leiduda järgmisi aineid:

- i) alküülfenooletoksülaadid (APEOd) ja muud alküülfenoolide derivaadid [1];
- ii) butüülhüdroksütolueen (BHT) ja butüülhüdroksüanisool (BHA);
- iii) kokamiid-dietanoolamiin;
- iv) deltametriin;
- v) dietüleenetriamiinpentaäädikhape (DTPA) ja selle soolad;
- vi) etüleenidiamiintetraäädikhape (EDTA) ja selle soolad ning raskesti biolagunevad fosfonaadid;
- vii) plastiosakesed ja mikrokuulid;
- viii) nanomaterjalid, välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse määruse (EÜ) nr 1223/2009 III, IV ja VI lisas konkreetsete nanomaterjalide suhtes sätestatud tingimuste kohaselt;
- ix) nitromuskusühendid ja polütsükliilised muskusühendid;
- x) perfluoritud ja polüfluoritud ained;
- xi) ftalaadid;
- xii) resortsinool;
- xiii) naatriumhüpoklorit, klooramiin ja naatriumklorit;
- xiv) naatriumfosfaatdihüdraat, dinaatriumfosfaatheptahüdraat, trinaatriumortofosfaat ja trinaatriumortofosfaatdodekahüdraat [2];
- xv) endokriinseid häireid põhjustavate omadustega ained;
- xvi) järgmised lõhnaained: bensüülsaltsülaad, butüülfenüülmetüülpropanaal, tetrametüülatsüül-oktahüdro-naftaleenid (OTNEd);
- xvii) järgmised isoflavoonid: daidseiin, genisteiin;
- xviii) järgmised säilitusained: bensalkooniumkloriid, formaldehüüdi eraldavad ained, isotiasolinoonid, *Aspergillus oryzae* hape, parabeenid, triklokarbaan, triklosaan;
- xix) trifenüülfosfaat.

Märkused

[1] Aine nimetus otsingusaidil <https://echa.europa.eu/es/advanced-search-for-chemicals> on „alkyl phenol“.

[2] Need ained võivad olla lubatud juhul, kui need esinevad toote koostises lisandina ja nende kogusisaldus on kuni 500 ppm.

3.c. Väga ohtlike ainete piirangud

Tootes ei tohi olla määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 57 osutatud kriteeriumidele vastavaid aineid (olenemata aine sisaldusest), mis on määratletud selle määruse artiklis 59 kirjeldatud korras ja kantud autoriseerimisele kuuluvate väga ohtlike ainete kandidaatainete loetellu.

3.d. Lõhnaained

- i) Kosmeetikatoodetes esinevaid allergeenseid lõhnaaineid käsitlevas tarbijaohutuse komitee arvamuses ⁽⁹⁾ esitatud tabelis 13-1 loetletud ainete sisaldus ei tohi ELi ökomärgisega toodetes olla üle 0,0100 %.

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consumer_safety/docs/sccs_o_102.pdf.

- ii) Kõikide toodetesse lõhnaainena lisatavate koostisainete või segude valmistamisel ja käitlemisel tuleb järgida rahvusvahelise lõhnaainete assotsiatsiooni (IFRA) tegevusjuhiseid. Tegevusjuhised on esitatud IFRA veebisaidil: <http://www.ifragrance.org/>. Tootja järgib IFRA standardites esitatud soovitusi materjalide suhtes kohaldatavate keeldude, kasutuspiirangute ja puhtuskriteeriumide kohta.

3.e. **Säilitusained**

- i) Säilitusained, millele on klassifitseerimisel määratud ohulausekood H317 või H334, on olenemata sisaldusest keelatud.
- ii) Tootes sisalduvad säilitusained ei tohi eraldada aineid ega laguned aineteks, mis on klassifitseeritud vastavalt kriteeriumi 3.a nõuetele.
- iii) Toode võib sisaldada säilitusaineid, kui need ei ole bioakumuleeruvad. Säilitusainet ei peeta bioakumuleeruvaks, kui selle biokontsentratsioonitegur (BCF) on < 500 või jaotuskoeffitsient süsteemis oktaanol/vesi ($\log K_{ow}$) on < 4 . Kui nii BCFi kui ka $\log K_{ow}$ väärtus on teada, kasutatakse suurimat mõõdetud väärtust.

3.f. **Värvained**

- i) Värvained, millele on klassifitseerimisel määratud ohulausekood H317 või H334, on olenemata sisaldusest keelatud.
- ii) Tootes sisalduvad värvained ei tohi olla bioakumuleeruvad. Värvainet ei peeta bioakumuleeruvaks, kui selle BCF on < 500 või $\log K_{ow}$ on < 4 . Kui nii BCFi kui ka $\log K_{ow}$ väärtus on teada, kasutatakse suurimat mõõdetud väärtust. Toidus kasutamiseks heaks kiidetud värvainete puhul ei ole vaja esitada tõendeid võimaliku bioakumuleerumise kohta.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab allkirjastatud kinnituse eespool loetletud allkriteeriumidele vastavuse kohta ning tarnijate kinnitused kriteeriumide 3.a.ii, 3.e ja 3.f täitmise kohta. Samuti esitab ta alljärgnevad täiendavad tõendid.

Allkriteeriumidele 3.a, 3.b ja 3.c vastavuse tõendamiseks esitab taotleja:

- i) kõigi ainete/segude ohutuskardid ja andmed nende sisalduse kohta lõpptootes;
- ii) kirjaliku kinnituse selle kohta, et allkriteeriumid 3.a, 3.b ja 3.c on täidetud.

Ainete puhul, mille suhtes erandina ei kohaldata allkriteeriumi 3.a kohast nõuet (vt määruse (EÜ) nr 1907/2006 IV ja V lisa), piisab vastavuse tõendamiseks taotleja sellekohasest kinnitusest.

Allkriteeriumi 3.c tingimuste täitmiseks tuleb viidata taotluse esitamise kuupäeva seisuga kõige värskemale väga ohtlike ainete loetelule ⁽¹⁰⁾.

Selleks et tõendada vastavust allkriteeriumile 3.d, esitab taotleja selle kohta allkirjastatud kinnituse ja vajaduse korral lõhnaaine tootja kinnituse.

Allkriteeriumile 3.e vastavuse tõendamiseks esitab taotleja kõigi lisatud säilitusainete ohutuskartide koopiad ning andmed nende BCFi ja/või $\log K_{ow}$ kohta.

Allkriteeriumile 3.f vastavuse tõendamiseks esitab taotleja kõikide lisatud värvainete ohutuskartide koopiad ning BCFi ja/või $\log K_{ow}$ andmed või dokumendid selle kohta, et värvaineid on lubatud kasutada toidus.

Eespool nimetatud tõendid võib toote tarneahelas tegutsev tarnija esitada ka otse pädevale asutusele.

4. kriteerium. Pakend

Sertifitseeritava loomahoodustoote maht peab olema vähemalt 150 ml.

a) **Müügapakend**

Müügapakend on vahetus kokkupuutes tootega.

Toote müümisel ei tohi sellele lisada ühtki lisapakendit, nt ei tohi pudel olla kartongümbrises; see ei kehti rühmapakendite suhtes, millesse on koondatud toode ja selle täitetoode või toode, mis sisaldab mitut kasutamiseks vajalikku elementi. Koduseks kasutamiseks ette nähtud toodete puhul, mis on varustatud pumbaga, mida saab avada müügapakendi terviklikkust kahjustamata, peab täitetoode müügapakendi maht olema sama suur või suurem.

⁽¹⁰⁾ http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Märkus. Müügipakendina ei käsitata kartongkaste, mida kasutatakse toodete transpordiks jaemüügikauplustesse.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab allkirjastatud kinnituse ja asjakohased tõendid (nt turustatavate toodete pildid).

b) **Pakendi mõju suhtarv (Packaging Impact Ratio, PIR)**

Toote müümiseks kasutatava iga pakendi mõju suhtarv (PIR) peab olema väiksem kui 0,20 pakendi grammi toote grammi kohta. Seda nõuet ei kohaldata metallist aerosoolimahutisse pakendatud toodete suhtes. PIR arvutatakse eraldi iga pakendi kohta järgmiselt:

$$PIR = (W + (W_{\text{täitepakend}} \times F) + N + (N_{\text{täitepakend}} \times F)) / (D + (D_{\text{täitepakend}} \times F)),$$

kus:

W —	pakendi mass (müügipakend + proportsionaalne osa rühmapakendist[1], sh sildid) grammides;
$W_{\text{täitepakend}}$ —	täitepakendi mass (müügipakend + proportsionaalne osa rühmapakendist[1], sh sildid) grammides;
N —	taastumatust materjalist + ringlusse võtmata materjalist pakendi mass (müügipakend + proportsionaalne osa rühmapakendist[1], sh sildid) grammides;
$N_{\text{täitepakend}}$ —	taastumatust materjalist ja ringlusse võtmata materjalist täitepakendi mass (müügipakend + proportsionaalne osa rühmapakendist[1], sh sildid) grammides;
D —	nn originaalpakendis sisalduva toote mass grammides
D_{refill} —	täitepakendis tarnitava toote mass grammides
F —	kõikideks täitmisteks kokku vaja minev täitepakendite arv, arvutatuna järgmiselt:

$$F = V \times R / V_{\text{täitepakend}},$$

kus:

V —	originaalpakendi maht milliliitrites;
$V_{\text{täitepakend}}$ —	täitepakendi maht milliliitrites;
R —	originaalpakendi kasutamiskordade arv. Näitab, mitu korda saab originaalpakendit täita. Kui F ei ole täisarv, ümardatakse see ülespoole järgmise täisarvuni.

Kui täitmisvõimalust ei pakuta, arvutatakse PIR järgmiselt:

$$PIR = (W + N) / D$$

Tootja esitab ettenähtud kasutamiskordade arvu või kasutab vaikeväärtust $R = 5$ plastpakendi puhul ja $R = 2$ kartongpakendi puhul.

Seda nõuet ei kohaldata müügipakendite puhul, mis on enam kui 80 % ulatuses valmistatud ringlussevõetud materjalist.

Märkus.[1] Proportsionaalne osa rühmapakendi massist (nt 50 % rühmapakendi kogumassist, kui koos müüakse kaks toodet).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab toote PIRi arvutuse. Selle arvutamise Exceli tabel on kättesaadav ELi ökomärgise veebisaidil. Kui toodet müüakse mitmesugustes (nt eri mahuga) pakendites, esitatakse arvutus iga sellise pakendisuuruse kohta, mille puhul antakse ELi ökomärgis. Taotleja esitab pakendi tootja allkirjastatud kinnituse selle kohta, kui palju sisaldab pakend ringlussevõetud materjali või taastuvtoorainest saadud materjali, ja kirjeldab pakutavat täitmissüsteemi, kui see on olemas (täitepakendite liigid, maht). Täitepakendi heakskiitmiseks tõendab taotleja või jaemüüja, et täitetooteid on võimalik turul osta. Taotleja tagab tarbimisjärgselt ringlusse võetud materjali puhul kolmandate isikute tehtava kontrolli ja jälgitavuse. Kontrolli võib tõendada standardi EN 15343 kohase sertifitseerimissüsteemi alusel ringlussevõtjale väljastatud sertifikaadiga või toote tootmissertifikaadiga, mis on antud sertifitseerimissüsteemi alusel, mis põhineb partiide massibilansi meetodil (kontrollitud segamine), mida on kirjeldatud standardis ISO 22095 „Järelevalveahel – üldine terminoloogia ja mudelid“.

c) **Teave müügapakendil ja müügapakendi disain**

i) Teave müügapakendil

Annustamine ja taastäitmine. Taotleja märgib müügapakendi sildil õige annuse või sobiva kasutuskoguse koos alljärgneva lausega:

„Toodet õigesti annustades säästate keskkonda ja raha.“

Kui toote puhul ei ole võimalik õiget annust kindlaks määrata, sest see oleneb tarbijaga seotud aspektidest (nt karva pikkus), kasutatakse selle asemel alljärgnevat lauset:

„Toodet tuleb annustada ettevaatusega, et hoida ära liigtarbimist.“

Kui toode on taastäidetav, esitab taotleja teabes viite selle kohta, et taastäitmine aitab vähendada mõju keskkonnale ja säästa raha.

Olelusringi lõppu käsitlev teave. Taotleja esitab lause või piktogrammi selle kohta, kuidas tuleks toode pärast tühjakssaamist kõrvaldada (nt „Tühi pakend/mahuti tuleks panna vastavasse ringlussevõetavate jäätmete konteinerisse.“).

Märkus. Käesolevat nõuet ei kohaldata toodete suhtes, mille mõõtmed ei võimalda nõuetekohaselt teavet esitada, kuna selleks ei ole piisavalt ruumi või tekst ei oleks loetav.

ii) Müügapakendi disain

Taotleja esitab müügapakendi sildil õige annuse või sobiva koguse ning lause selle kohta, et õige annustamine aitab vähendada energia- ja veetarbimist, vähendada veereostust ja säästa raha.

Müügapakendi disain vastab järgmistele tingimustele.

- Toodet on võimalik õigesti annustada kas pumbaga[1] või müügapakendi ülaosas asuvast avast, mis ei tohi olla liiga lai. Seda nõuet ei kohaldata täitepakendite suhtes.
- Vähemalt 95 % tootest on võimalik mahutist hõlpsasti kätte saada. Mahutisse allesjääv osa (R), mida peab olema alla 5 %, arvutatakse järgmiselt:

$$R = ((m_2 - m_3) / (m_1 - m_3)) \times 100 (\%),$$

kus:

m_1 — müügapakendi ja toote mass (grammides);

m_2 — müügapakendi ja tootejäägi mass tavalistes kasutustingimustes (grammides);

m_3 — tühjentatud ja puhastatud müügapakendi mass (grammides).

Punktis b esitatud nõudest on vabastatud mahapestavad tooted, mille müügapakendit on võimalik käsitsi avada ja allesjäänud toode on võimalik kätte saada vee lisamisega.

Märkus. [1] Vedelseebi puhul ei tohi pump või dosaator annustada ühe täieliku vajutusega enam kui 2 g (või 3 ml) toodet.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab dosaatori kirjelduse (nt skemaatiline joonis, pildid), toote pakendisse jääva jääkkoguse mõõtmise tulemusi kajastava katsearuande ja nii suure eraldustavusega kujutise toote pakendist, et sellel on selgelt näha allkriteeriumis 5.c.i esitatud laused (kui see on kohaldatav). Taotleja esitab dokumenteeritud tõendid selle kohta, milline allkriteeriumis 5.c.i kirjeldatud olukord iseloomustab tema toodet või tooteid. Katsemeetodit jääkkoguse mõõtmiseks on kirjeldatud ELi ökomärgise veebisaidil kättesaadavas kasutusjuhendis.

d) **Plastpakendi ringlussevõttu toetav disain**

Plastpakendi disain on selline, et pakendit on lihtne ringlusse võtta, st see ei sisalda võimalikke saasteaineid ega muid sobimatuid materjale, mis teadaolevalt takistavad eraldamist või taastöötlmist või halvendavad ringlussevõetud materjali kvaliteeti. Silt või ümbrissilt, sulgur ega kaitsekiht (kui see on olemas) ei tohi sisaldada tabelis 7 loetletud materjale ega komponente üksikult ega koos.

Seda nõuet ei kohaldata pumpade ega aerosoolmahutite suhtes.

Tabel 7

Materjalid ja komponendid, mida pakendielemendid ei tohi sisaldada

Pakendielement	Keelatud materjal või komponent (*)
Silt või ümbrissilt	— PSist silt või ümbrissilt koos PETist, PPst või HDPEst pakendiga. — PVCst silt või ümbrissilt koos PETist, PPst või HDPEst pakendiga. — PETGst silt või ümbrissilt koos PETist pakendiga. — PETist silt või ümbrissilt (v.a LDPET (tihedus < 1 g/cm³)) koos PETist pakendiga. — Mis tahes muust plastist (tihedus > 1 g/cm³) ümbrissilt/silt koos PETist pakendiga. — Mis tahes muust plastist (tihedus < 1 g/cm³) ümbrissilt/silt koos PPst või HDPEst pakendiga. — Metalliseeritud või pakendi korpuse külge keevitatud silt (vormimisel paigaldatud silt). — Iseliimuva (survetundliku) sildi kasutamisel tõendatakse, et liim on ringlussevõttuprotsessi pesemistingimustes veega eemaldatav. — Iseliimuv PETist silt, välja arvatud juhul, kui liim on ringlussevõttuprotsessi pesemistingimustes veega eemaldatav ega reaktiveeru.
Sulgur	— PSist sulgur PETist, PPst või HDPEst pakendiga. — PVCst sulgur PETist, PPst või HDPEst pakendiga. — PETGst sulgur ja/või sulgur materjalist tihedusega üle 1 g/cm³ koos PETist pakendiga. — Metallist, klaasist, EVAst sulgur (või selle osa). — Silikoonist sulgur (või selle osa). Ei kohaldata PETist pudelite silikoonsulgurite puhul, kui silikooni tihedus on < 1 g/cm³, ega PPst või HDPEst pakendite silikoonsulgurite puhul, kui silikooni tihedus on > 1 g/cm³. — Pärast toote avamist pudeli või selle sulguri külge jääv metallfoolium või -tihend.
Kaitsekihid	— Polüamiidist, EVOHst (ühenduskihiga, mis on valmistatud muust polümeerist kui pakendi korpus), funktsionaalsetest polüolefiinidest, metalliseeritud ja valguse eest kaitsvad kaitsekihid.

(*) EVA – etüleenvinüülatsetaat; EVOH – etüleenvinüülalkohol; HDPE – suure tihedusega polüetüleen; LDPET – väikese tihedusega polüetüleenereftalaat; PET – polüetüleenereftalaat; PETC – kristalliline polüetüleenereftalaat; PETG – glükooliga modifitseeritud polüetüleenereftalaat; PP – polüpropüleen; PS – polüstüreen; PVC – polüvinüülkloriid.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab allkirjastatud kinnituse pakendi, sh mahuti, sildi või ümbrissildi, liimide, sulguri ja kaitsekihi materjali koostise nõuetele vastavuse kohta, vastavust tõendavad dokumendid tootjalt ning müügi pakendi näidise.

5. kriteerium. Palmiõli ja -tuumaõli ning nende derivaatide säästev hankimine

Kui konkreetset juhul on kasutatud palmiõlist või -tuumaõlist või nende derivaatidest saadud taastuvaid koostisaineid, peab 100 massiprotsenti kasutatud taastuvatest koostisainetest vastama säästva tootmise sellise sertifitseerimissüsteemi nõuetele, mida rakendab paljude sidusrühmadega ja ulatusliku liikmeskonnaga (sh vabaihendused, tööstusettevõtted, finantsasutused ja valitsusasutused) organisatsioon ning mille raames tegeletakse mullale, elurikkusele ja orgaanilise süsiniku varudele avaldatava keskkonnamõjuga ning loodusvarade kaitsega.

Hindamine ja kontroll. Vastavuse tõendamiseks esitatakse kolmanda isiku järelevalveahela sertifikaatide kujul tõendid, et tootes või selle tootmisel kasutatud toorained pärinevad säästvalt majandatud istandustest. Palmiõli ja -tuumaõli puhul on vastuvõetavad RSPO (Roundtable for Sustainable Palm Oil) sertifikaadid või mis tahes samaväärse või rangemate tingimustega säästva tootmise süsteemi sertifikaadid, millega tõendatakse vastavust ükskõik millisele alljärgnevale mudelile:

- kuni 1. jaanuarini 2025: identiteedi säilitamine (identity preserved), eraldamine (segregated), massibilansi kasutamine (mass balance);
- pärast 1. jaanuari 2025: identiteedi säilitamine, eraldamine.

Palmiõli ja -tuumaõli derivaatide puhul on vastuvõetavad RSPO sertifikaadid või mis tahes samaväärse või rangemate tingimustega säästva tootmise süsteemi sertifikaadid, millega tõendatakse vastavust ükskõik millisele alljärgnevale mudelile: identiteedi säilitamine, eraldamine, massibilansi kasutamine.

Palmiõli ja -tuumaõli ning nende derivaatide puhul esitatakse massibilansi arvutus ja/või tooraine tootja esitatud arved/saatelehed, millega tõendatakse, et sertifitseeritud tooraine osakaal vastab toorainena kasutatud sertifitseeritud palmiõli kogusele. Teise võimalusena võib tooraine tootja esitada kinnituse selle kohta, et kogu ostetud palmiõli, palmituumaõli ja/või nende derivaadid on sertifitseeritud. Pädevad asutused kontrollivad iga sertifitseeritud toote/koostisaine sertifikaadi kehtivust igal aastal [1].

Märkus. [1] Seda saab kontrollida RSPO veebisaidil, kus kuvatakse sertifikaatide staatus reaajas: <https://www.rspo.org/certification/search-for-supply-chain-certificate-holders>.

6. kriteerium. Kasutuskõlblikkus

Seda, kas loomahooldustoodet täidab oma esmast otstarvet (nt puhastamine, hooldamine) ja kõiki teiseid väidetavaid otstarbeid (nt värvikaitse, niisutus), tõendatakse piisavate ja kontrollitavate uuringutulemuste, andmete ja teabega koostisainete kohta.

Lõpptootte koostise, koostisainete või koostisainete kombinatsioonide katsetamine loomadel on rangelt keelatud.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab koostisainete või lõpptootte koostise kohta uuringutulemused, andmed ja teabe, millega tõendatakse, et toode täidab toote sildil või pakendil esitatud väidete kohaseid esmaseid ja teiseid otstarbeid.

7. kriteerium. Loomahooldustoodete ELi ökomärgisel esitatav teave

Vabatahtlik väljaga märgis sisaldab järgmist teavet:

- „Vastab ohtlike ainete rangetele nõuetele“;
- „Tõendatud toimivus (ei ole katsetatud loomadel)“;
- „Vähem pakendijäätmeid“.

Taotleja järgib ELi ökomärgise logo nõuetekohase kasutamise juhiseid, mis on esitatud aadressil

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab sellele kriteeriumile vastavuse kohta kinnituse ja suure eraldustavusega kujutise toote pakendist, millel on selgelt näha märgis, registreerimis-/lo number ning (kui see on asjakohane) märgisega koos esitada lubatud laused.

Liide

Detergentide koostisainete andmebaasi (DID) loend

DID loend (A osa) sisaldab teavet detergentide koostisse kuuluvate koostisainete mürgisuse kohta veekeskkonnale ja nende biolagunevuse kohta. Loend sisaldab mürgisuse ja biolagunevuse teavet suure hulga pesemis- ja puhastusvahendites sisalduvate ainete kohta. Loend ei ole ammendav, kuid DID loendi B osas on esitatud suunised, kuidas määrata koostisaine näitajad (nt mürgisustegur (TF) ja lagunevustegur (DF), mida kasutatakse kriitilise lahjendusmäära arvutamiseks), kui asjaomane aine ei ole kantud DID loendisse. See loetelu on vaid üldine teabeallikas ja DID loendisse kuuluvad ained ei ole ELi ökomärgisega toodetes kasutamiseks automaatselt heaks kiidetud.

DID loendi A ja B osa on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil:

<https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/DID%20List%20PART%20A%202016%20FINAL.pdf>;

https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/DID_List_PART_B_2016_FINAL.pdf.

Kui puuduvad andmed aine mürgise mõju kohta veekeskkonnale ja selle biolagunevuse kohta, võib selle mürgisusteguri ja lagunevusteguri hindamiseks kasutada samalaadsete ainete struktuurianalooge. ELi ökomärgiseid väljastav pädev asutus peab sellise struktuurianaloogia kasutamise heaks kiitma. Alternatiivina kohaldatakse halvimat võimalikku stsenaariumi ja seejuures kasutatakse allpool esitatud näitajaid.

Halvim võimalik stsenaarium

	Äge mürgisus			Krooniline mürgisus			Lagunevus		
	LC ₅₀ / EC ₅₀	SF _(äge)	TF _(äge)	NOEC (1)	SF _(krooni- krooniline) ⁽¹⁾	TF _(krooni- krooniline)	DF	Aero- obne	Anae- roobne
„Nime- tus“	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

⁽¹⁾ Kui vastuvõetavaid andmeid kroonilise mürgisuse kohta ei leita, jäävad need lahtrid tühjaks. Sel juhul loetakse näitaja TF_(krooniline) võrdseks näitajaga TF_(äge).

Kiire biolagunevuse dokumenteerimine

Kiire biolagunevuse dokumenteerimiseks kasutatakse järgmisi katsemeetodeid.

1) Kuni 1. detsembrini 2015:

nõukogu direktiivis 67/548/EMÜ ⁽¹⁾, eelkõige selle V lisa osas C4 sätestatud katsemeetodid kiire biolagunevuse määramiseks või nendega samaväärsed OECD katsesuunise nr 301 meetodid A–F või ISO standardite kohased katsemeetodid.

Kümnepäevase akna põhimõtet ei kohaldata pindaktiivsete ainete suhtes. Nõuetekohasuse künnis on direktiivi 67/548/EMÜ V lisa osa C4 jaotistes A ja B osutatud meetodite (ning nendega samaväärsete OECD katsesuunise nr 301 meetodite A ja E ning ISO standardi kohaste katsemeetodite) puhul 70 % ning osa C4 jaotistes C, D, E ja F osutatud meetodite (ning nendega samaväärsete OECD katsesuunise nr 301 meetodite B, C, D ja F ning ISO standardi kohaste katsemeetodite) puhul 60 %.

Alternatiivina:

määruses (EÜ) nr 1272/2008 sätestatud katsemeetodid.

2) Pärast 1. detsembrist 2015:

määruses (EÜ) nr 1272/2008 sätestatud katsemeetodid.

⁽¹⁾ Nõukogu 27. juuni 1967. aasta direktiiv 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT 196, 16.8.1967, lk 1).

Anaeroobse biolagunevuse dokumenteerimine

Standardkatse anaeroobse biolagunevuse määramiseks tehakse EN ISO 11734, ECETOC nr 28 (juuni 1988), OECD 311 või muul samaväärsel katsemeetodil, kusjuures nõutav täieliku biolagunevuse määr anaeroobsetes tingimustes on 60 %. Selle dokumenteerimiseks, et aine 60 % biolagunevuse määr anaeroobsetes tingimustes on saavutatud, võib kasutada ka vastava anaeroobse keskkonna tingimuste modelleerimist.

Ekstrapoleerimine DID loendisse mittekuuluvate ainete puhul

Kui koostisaine ei ole kantud DID loendisse, võib anaeroobse biolagunevuse dokumenteerimiseks teha järgmist.

- 1) Kasutada mõistlikku ekstrapoleerimist. Ühe lähteainega saadud tulemusi kasutatakse selle aine struktuurianaloogiks oleva pindaktiivse aine täieliku anaeroobse biolagunevuse määramiseks ekstrapoleerimise abil. Kui teatava pindaktiivse aine (või homologide rühma) puhul on DID loendi andmetega tõendatud, et aine on anaeroobselt biolagunev, võib oletada, et ka muud samalaadsed pindaktiivsed ained on anaeroobselt biolagunevad (nt C12-15 A 1–3 EO sulfaat [DID nr 8] on anaeroobsetes tingimustes biolagunev, järelikult võib oletada, et C12-15 A 6 EO sulfaat on samuti anaeroobselt biolagunev). Kui teatava pindaktiivse aine anaeroobne biolagunevus on sobiva katsemeetodiga tõendatud, võib oletada, et ka muud samalaadsed pindaktiivsed ained on anaeroobselt biolagunevad (nt kirjanduse andmeid, mis kinnitavad alküülestrite ammooniumisoolade rühma kuuluvate pindaktiivsete ainete biolagunevust, võib kasutada ka muude alküülalohela(te)s estersidemeid sisaldavate kvaternaarse ammooniumisoolade samalaadse anaeroobse biolagunevuse dokumenteerimiseks). Kui aga on tõendatud, et struktuurilt sarnane pindaktiivne aine ei ole anaeroobselt lagunev, võib eeldada, et ka samalaadne pindaktiivne aine ei ole anaeroobselt biolagunev.
- 2) Tehakse anaeroobse biolagunevuse sõelkatse. Kui on vaja teha uus katse, tehakse sõelkatse vastavalt standardi EN ISO 11734, ECETOCi tehnilise aruande nr 28 (juuni 1988) või OECD katsesuunise nr 311 kohasele või muule samaväärsele meetodile.
- 3) Tehakse biolagunevuse katse väikese doosiga. Kui on vaja teha uus katse, kuid sõelkatse tegemisel esineb raskusi (nt lagunemise aeglustumine uuritava aine mürgisuse tõttu), korratakse katset pindaktiivse aine väikese annusega ning lagunemist jälgitakse süsinik-14 mõõtmise või keemiliste analüüside kaudu. Väikese annuse katse puhul võib kasutada OECD katsesuunise nr 308 (august 2000) kohast või mõnda muud samaväärset meetodit.

Bioakumulatsiooni dokumenteerimine

Bioakumulatsiooni dokumenteerimiseks kasutatakse järgmisi katsemeetodeid.

- 1) Kuni 1. märtsini 2009:

bioakumulatsiooni määramise võrdlusmeetod on OECD katsesuunise nr 107 või 117 kohane või samaväärne katsemeetod. Nõuetekohasuse künnis on järgmine: $BCF < 500$ või $\log K_{ow} < 4,0$.

OECD katsesuunise nr 305 kohane katse kaladega. Kui $BCF < 500$, siis loetakse, et aine ei ole bioakumuleeruv. Kui aine bioakumuleerumisvõime hindamisel mõõdetakse BCF_i väärtust, kasutatakse alati BCF_i kõige suuremat mõõdetud väärtust.

- 2) Pärast 1. märtsi 2009:

bioakumulatsiooni määramise võrdlusmeetod on OECD katsesuunise nr 107 või 117 kohane või samaväärne katsemeetod, mille puhul künnis on järgmine: $BCF < 500$ või $\log K_{ow} < 4,0$.

Veekeskkonda ohustava mürgisuse dokumenteerimine

Kasutatakse väikseimat teadaolevat NOEC/EC_x/EC/LC₅₀ väärtust. Kui on olemas kroonilise mürgisuse andmed, kasutatakse ägeda mürgisuse andmete asemel neid.

Veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse määramiseks kasutatakse kemikaalide katsetamist käsitlevate OECD suuniste nr 201, 202 ja 203 (*) kohaseid või samaväärseid katsemeetodeid.

Veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse määramiseks kasutatakse OECD katsesuuniste nr 210 (*), 211, 215 (*) ja 229 (*) kohaseid või samaväärseid katsemeetodeid. Kui valitakse kroonilise mürgisuse näitajate mõõtmine, võib kroonilise mürgisuse määramiseks kasutada OECD katsesuunise nr 201 kohast meetodit.

(*) Komisjon keelas kosmeetikatoodete koostisainete puhul loomkatsed alates 2009. aasta märtsist. Seoses veekeskkonda ohustava mürgisuse määramisega hõlmab kõnealune keeld aga vaid katseid kaladega (st mitte katseid selgrootutega). Seega ei tohi ägeda/kroonilise mürgisuse dokumenteerimiseks kasutada OECD katsesuuniste nr 203 (äge mürgisus – kalad), 210, 215 ega 229 (krooniline mürgisus – kalad) kohaseid katsemeetodeid. Enne 2009. aasta märtsi kogutud andmeid ägeda/kroonilise mürgisuse katsetest kaladega võib aga siiski kasutada.
